

Pirkanmaan hyvinvointialue

Omavalvontasuunnitelma

Kuntoutuksen ja psykososiaalisen tuen vastuualue

Sisällys

1	Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot.....	1
1.1	Palveluntuottajan ja palveluyksikön perustiedot.....	1
1.2	Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet.....	5
2	Oma- ja ulkovalvontasuunnitelman laatiminen.....	11
3	Asiakas- ja potilasturvallisuus.....	12
3.1	Palvelujen laadulliset edellytykset.....	12
3.2	Vastuu palvelujen laadusta.....	14
3.4	Muistutusten käsittely.....	17
3.5	Henkilöstö.....	18
3.6	Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seuranta.....	20
3.7	Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi.....	21
3.8	Toimitilat ja välineet.....	23
3.9	Lääkinnälliset laitteet, tietojärjestelmät ja teknologian käyttö.....	31
3.10	Lääkehoitosuunnitelma.....	32
3.11	Infektioiden torjunta.....	34
3.12	Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuojat.....	35
3.13	Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen.....	36
4	Oma- ja ulkovalvonnan riskien hallinta.....	37
4.1	Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen.....	37
4.2	Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely 38	
4.3	Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen.....	40
4.4	Ostopalvelut ja alihankinta.....	40
4.5	Valmius- ja jatkuvuudenhallinta.....	41
5	Oma- ja ulkovalvontasuunnitelman toimeenpano, julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen.....	42
5.1	Toimeenpano.....	42
5.2	Julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen.....	42
6	Oma- ja ulkovalvontasuunnitelman hyväksyntä.....	43

1 Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot

1.1 Palveluntuottajan ja palveluyksikön perustiedot

<p>Palveluntuottaja</p> <p>Pirkanmaan hyvinvointialue <u>PL 272, 33101 Tampere</u> <u>kirjaamo@pirha.fi</u> <u>Kirjaamon käyntiosoite: Nivelitie 5, G-rakennus (1. krs)</u></p>
<p>Y-tunnus</p> <p>3221308-6</p>
<p>Palveluyksikön nimi</p> <p>Kuntoutuksen ja psykososiaalisen tuen vastuualue:</p> <p>1. Alueellinen apuvälineyksikkö, 2. Erytishenkilöstön ja toimintakyvyn tuen vastuuyksikkö, 3. Fysiatrian vastuuyksikkö, 4. Neurologisen kuntoutuksen vastuuyksikkö</p>
<p>Palveluyksikköön kuuluvat palvelupisteet/etäpalvelut ja yhteystiedot (osoite, puhelinnumero)</p> <p>1. Alueellinen apuvälineyksikkö</p> <p>Tays Apuvälinekeskus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Biokatu 8, 33520 TAMPERE (FM2, 1.krs) • 03 311 66013 (takaisinsoittopalvelu arkisin klo 7-21) • apuvalinekeskus@pirha.fi / vpl.apuvalinekeskus@pirha.fi • omatays.fi on Taysin digitaalisen asioinnin palvelu suojatussa yhteydessä (palveluun vaadittava PIN-koodi on 3014) <p>Tampere Apuvälineyksikkö</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tursonkatu 4, 33540 TAMPERE • 03 311 59419 (takaisinsoittopalvelu arkisin klo 8-13) • tre.apuvalineyksikko@pirha.fi <p>Nokian apuvälineyksikkö</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maununkatu 10, 37100 NOKIA • 050 395 8841 (soittoaika arkisin klo 8-12) • nok.apuvalineyksikko@pirha.fi <p>Kangasalan apuvälineyksikkö</p> <ul style="list-style-type: none"> • Herttualantie 28, 36200 KANGASALA • 050 430 8569 (soittoaika arkisin klo 12-13) <p>Valkeakosken apuvälineyksikkö</p>

- Särpimäenkatu 27, 37600 VALKEAKOSKI
- 040 335 7323 (soittoaika arkisin klo 12-13)
- vlk.apuvalineyksikko@pirha.fi

Ylöjärven apuvälineyksikkö

- Mikkolantie 10, 33470 YLÖJÄRVI
- 03 384 5276 (takaisinsoittopalvelu)

Hämeenkyrön apuvälineyksikkö

- Härkikuja 10, 39100 HÄMEENKYRÖ
- 050 322 5879 (soittoaika arkisin klo 12-13)

Sastamalan apuvälineyksikkö

- Itsenäisyydentie 2 C, 38200 SASTAMALA
- 040 505 5670 (soittoaika arkisin klo 12-13)
- sas.apuvalinelainaamo@pirha.fi

2. Erityishenkilöstön ja toimintakyvyn tuen vastuuyksikkö

Kuntoutusohjaus ja kuntoutustutkimus (PKT)

käyntiosoite: FinnMedi 5 Biokatu 12 5. krs, 33520 Tampere, postiosoite: PL 272 33101 Tampere, puhelinnumero: p. 03 3116 5136

Ravitsemusterapia

käyntiosoite: Elämänaukio 2, 33520 TAMPERE, postiosoite: PL 272 33101 Tampere, puhelinnumero: 03 3116 5944

Psykologia

käyntiosoite: Elämänaukio 2, 33520 TAMPERE, postiosoite: PL 272 33101 Tampere, puhelinnumero: 044 4859015

Sosiaalityö

käyntiosoite: Elämänaukio 2, 33520 TAMPERE, postiosoite: PL 272 33101 Tampere, puhelinnumero: 050 5504482

Puheterapia

käyntiosoite: Elämänaukio 2, 33520 TAMPERE, postiosoite: PL 272 33101 Tampere, puhelinnumero: 044 472 9792

3. Fysiatrian vastuuyksikkö

Tays Keskussairaala:

Fysiatrian poliklinikka (PFY): R-rakennus, 0-kerros

Fysiatrian poliklinikka (PFY2): Finn-Medi 2 -rakennus, 5. kerros

Toimintaterapia (PTOI): A-rakennus, 0-kerros

Käyntiosoitteet: Elämänaukio 2, 33520 TAMPERE

Postiosoite: PL 2000, 33521 TAMPERE

Puhelinnumero 03 311 66606

Tays Hatanpää

Fysiatrian poliklinikka (HPFY): E-rakennus, 0. kerros

- Käyntiosoite: Hatanpäänkatu 24, 33900 TAMPERE,
- Postiosoite: PL 2000, 33521 TAMPERE
- Puhelinnumero: 03 311 58350

Fysio- ja toimintaterapia neurologisen kuntoutuksen vastuuyksikössä

- Käyntiosoite: Hatanpään puistosairaala, V-rakennus, 0. kerros, Gauffininkatu 3, 33900 TAMPERE
- Postiosoite: PL 2000, 33521 TAMPERE

4. Neurologisen kuntoutuksen vastuuyksikkö

Kuntoutusosastot HNE1 ja HNE2

Hatanpään puistosairaala, 1. ja 2. kerros.

Käyntiosoite: Gauffininkatu 3, 33900 TAMPERE

Postiosoite: PL 2000, 33521 TAMPERE

Puhelinnumero: 03 311 59706 HNE1 kanslia

03 311 59707 HNE2 kanslia

Selkäydinvammapoliklinikka

Hatanpään puistosairaala, K-rakennus, 1. kerros.

Käyntiosoite: Gauffininkatu 3, 33900 TAMPERE

Postiosoite: PL 2000, 33521 TAMPERE

Puhelinnumero: 044 472 9464 /050 464 4683

Palvelu ja asiakasryhmät, joille palvelua tuotetaan; asiakaspaikkamäärä palvelupisteittäin

Pirkanmaan hyvinvointialueen asukkaat, joilla on toimintakyvyn rajoite vian, vamman tai sairauden vuoksi. Valtakunnallisesti keskistetty vastuu selkäydinvammapotilaiden kuntoutuksesta ja elinikäisestä seurannasta.

Neurologisen kuntoutuksen vastuuyksikön osastopaikkamäärät HNE1 osasto 15 ja HNE2 18.

Palveluyksiköiden vastuuhenkilöt

Vastuualuejohtaja Markku Kankaanpää p. 050 362 5448

Ylihoitaja Saara Kotakorpi p. 044 4729919

Alueellinen apuvälineyksikkö

Palvelupäällikkö Jaana Larimo

Erityishenkilöstön ja toimintakyvyn tuen vastuuyksikkö

Ylilääkäri Tarja Virkkunen

Kuntoutuspäällikkö Eija Väärälä

Johtava psykologi Minna Wäljas

Johtava sosiaalityöntekijä Anni Vanhala

Johtava ravitsemusterapeutti Kirsti Sammallahti

Johtava puheterapeutti Eliina Kankare

Fysiatrian vastuuyksikkö

Ylilääkäri Timo Ruusila

Osastonhoitaja Seija Miettinen

Osastonhoitaja Helena Seppänen

Neurologisen kuntoutuksen vastuuyksikkö

Apulaisylilääkäri Eerika Koskinen

Osastonhoitaja Laura Kukkola

Osastonhoitaja Jaana Pihlajamäki

1.2 Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet

Miten toteutetaan palveluyksikössä?

Kuntoutuksen ja psykososiaalisen tuen vastuualueen (KUPS) tehtäviin kuuluu arvioida kuntoutuksen tarvetta ja laatia kuntoutussuunnitelmia moniammatillisesti, sekä kuntouttaa kaikenikäisiä potilaita Pirkanmaan hyvinvointialueen sairaalapalvelulinjan eri toimi- ja vastuualueilla. KUPS vastuualueelle kuuluu neljä eri toimintayksikköä: Alueellinen apuvälinekeskus, Erityishenkilöstön ja toimintakyvyn tuen vastuuyksikkö, Fysiatrian vastuuyksikkö ja Neurologisen kuntoutuksen vastuuyksikkö. KUPS vastuualue on yksi viidestä vastuualueesta Aistit, neuroalat, tuki- ja liikuntaelinten sairaudet -toimialueella Pirkanmaan hyvinvointialueen sairaalapalvelulinjalla.

Toiminnassa erityishenkilöstö (psykologit, sosiaalityöntekijät, ravitsemusterapeutit, puheterapeutit mukaan lukien kuntoutusohjaajat) sekä suurin osa terapiahenkilöstöstä toimivat sairaalapalvelulinjan vastuualueiden eri erikoisalojen tiimeissä ja KUPS sisällä eri vastuuyksiköissä. Tällöin KUPS vastuualue vastaa erityistyöntekijöiden ja terapiahenkilöstön koulutuksesta ja osaamisesta, sekä henkilöstön mitoitukseen ja rekrytointiin liittyvistä näkökulmista laadukkaiden palveluiden saatavuuden takaamiseksi.

ALUEELLINEN APUVÄLINEKESKUS

Apuvälinepalvelu on osa asiakkaan yksilöllistä kuntoutus- ja hoitoprosessia. Alueellinen apuvälinekeskus muodostuu Taysin apuvälinekeskuksen ja perusterveydenhuollon apuvälinepalveluista. Apuvälineiden luovutusta ohjaavat valtakunnalliset apuvälineiden luovutusperusteet. Apuvälineen tarpeen arviointi, sovitus ja käytön opetus toteutetaan pääsääntöisesti asiakkaan asuinkunnan toimipisteessä, sairaalassa tai tarvittaessa asiakkaan toimintaympäristössä.

Apuvälinehuoltoja toteutetaan keskitetysti Tampereen toimipisteestä. Omaa huoltotoimintaa on myös Sastamalassa sekä Valkeakoskella. Lisäksi apuvälineiden korjauspalveluita sekä määräaikatarkastuksia tuotetaan ostopalveluna. Apuvälinepalvelut ovat maksuttomia.

Perusterveydenhuollon apuvälinepalvelut

Perusapuvälineet lyhytaikaiseen lainaan saa oman asuinkunnan apuvälineyksiköstä ilman lähetettä. Yksilöllisen apuvälineen saaminen edellyttää tarkempaa apuvälineasiantuntijan arviota. Perusapuvälineitä ovat esimerkiksi kyynärsauvat, kävelytelineet ja suihkutuolit.

Tays apuvälinekeskus

Taysin apuvälinekeskuksesta lainattaviin apuvälineisiin tarvitaan aina lähete hoitovastuussa olevalta taholta.

Apuvälinekeskukselle kuuluvat:

- Alle 16-vuotiaiden lasten apuvälineet
- Liikkumisen ja päivittäisten toimintojen apuvälineet
- Sähköisen liikkumisen apuvälineet
- Vammaispalvelun asunnonmuutostyöt, asunnon laitteet ja välineet sekä autoilun apuvälineet
- Kommunikoinnin apuvälineet
- Tietokoneen käytön apuvälineet
- Ympäristönhallinnan apuvälineet
- Erikoissairaanhoidosta saat lainaan myös näön, kuulon ja hengityksen apuvälineitä omilta erikoisalueiltaan.

Päätökset vammaispalvelun asunnonmuutostöistä, asunnon laitteista ja välineistä sekä autoilun apuvälineistä tehdään sosiaalipalveluissa. Prosessi käynnistyy asiakkaan tekemästä hakemuksesta.

Asiakkaille omaksi hankittavien apuvälineiden hankintapäätökset tehdään Avopalveluiden Avokuntoutuksen Lääkinnällisen kuntoutuksen toimiston asiantuntijoiden toimesta. Omaksi hankittavien apuvälineiden hankintavastuu on Apuvälinekeskuksella. Peruukkipalveluissa on palvelun toteuttamisen toimintamallina käytössä palveluseteli, muut omaksi luovutettavat apuvälineet hankitaan maksusitoumuksella. Omaksi hankittavien apuvälineiden päätökset tehdään terveydenhuollon ammattilaisen suosituksesta.

ERITYISHENKILÖSTÖN JA TOIMINTAKYVYN TUEN VASTUUYKSIKKÖ, ERTO

Kuntoutusohjaus

Kuntoutusohjauksen palvelut on suunnattu sairaus- ja vamma-ryhmittäin asiakkaalle sekä hänen perheelleen / lähiyhteisölleen. Kuntoutusohjaajat toimivat Taysin eri toimi- ja vastuualueilla ja toteuttavat tarvittaessa käyntejä asiakkaan toimintaympäristöön. Tampereen yliopistollinen sairaala palvelee koko Pirkanmaan hyvinvointialueen yhteistoiminta-aluetta.

Kuntoutusohjaaja on toimintakyvyn, kuntoutuksen ja kuntoutuspalveluiden asiantuntija. Kuntoutusohjaaja arvioi asiakkaan toimintakykyä, kuntoutus- ja palvelutarvetta, kuten asunnon muutostyö- ja apuvälinetarvetta ja voi toteuttaa apuvälineen hankinnan ja sovituksen. Asiakas saa ohjausta, neuvontaa ja tukea sairastumisen tai vammautumisen jälkeen uudessa elämäntilanteessa yksilötapaamisissa ja kuntoutusohjaajan koordinoimissa ensitietotilaisuuksissa.

Kuntoutusohjaus on asiakkaalle maksutonta eikä palveluun tarvita lähetettä.

Kuntoutustutkimuspoliklinikka

Kuntoutustutkimuksessa selvitetään asiakkaan työ- ja toimintakykyä. Tavoitteena voi olla asiakkaan työelämässä pysyminen tai sinne paluu, koulutukseen tai työelämään johtavan polun suunnittelu, arjessa pärjäämisen parantaminen tai työkyvyttömyyden tai osatyökykyisyyden arvioiminen.

Tutkimuksessa arvioidaan asiakkaan terveydentilaa, yksilöllisiä vahvuuksia ja elinympäristön vaikutusta työ- ja toimintakykyyn. Lisäksi selvitetään asiakaslähtöisesti, minkälainen kuntoutus soveltuu asiakkaalle. Yhteistyössä asiakkaan kanssa laaditaan kuntoutussuunnitelma, jossa ovat ne toimenpiteet, joiden avulla asiakas voi kohentaa työ- ja toimintakykyään. Tarvittaessa mukana voivat olla esimerkiksi Kelan tai työllisyyspalveluiden ammattilaiset. Kuntoutussuunnitelman toteutuminen edellyttää asiakkaan omaa sitoutumista. Asiakas saa tarvittaessa apua kuntoutussuunnitelmaan nimetyiltä yhteishenkilöiltä. Asiakkaan sairauksien tutkimukset ja hoidot toteutetaan muualla terveydenhuollossa.

Lääkinnällisen kuntoutuksen kuntoutuspalveluprosessi

Lääkinnällisen kuntoutuksen kuntoutuspalvelut tuotetaan pääsääntöisesti hyvinvointialueen omana toimintana. Oma palvelutuotantoa voidaan täydentää palvelusetelillä tai maksusitoumuksella hankittavilla kuntoutuspalveluilla. Kuntoutuspalvelu on aina tavoitteellista ja kuntoutuksen sisältö on kirjattu julkisessa terveydenhuollossa laadittuun kuntoutussuunnitelmaan. Kuntoutuspalveluna voidaan hankkia

fysioterapiaa, neuropsykologista kuntoutusta, puheterapiaa, robottivusteista kävelykuntoutusta, ratsastusterapiaa ja toimintaterapiaa.

Lääkinnällisen kuntoutuksen kuntoutuspalveluiden hankinnan hallinnollisesta koordinaatiosta vastaa sairaalapaivelinjan KUPS. Avopalvelulinjan avokuntoutus vastaa koko hyvinvointialueen lääkinällisen kuntoutuksen kuntoutuspalveluiden hankinnan kustannuksista sekä valmistelu- ja myöntöprosessista, pois lukien Ylä-Pirkanmaan ulkoistetut sote-alueet (Keiturin Sote Oy, Kolmostien Terveys Oy ja Mäntänvuoren Terveys Oy). Palvelusetelillä tai maksusitoumuksella palvelua tuottaa palse.fi-portaaliin rekisteröitynyt tai kilpailutuksessa hyväksytyksi tullut kuntoutusalan yritys. Kuntoutuspalveluiden hankinnassa noudatetaan palvelusetelituotannossa Pirkanmaan hyvinvointialueen lääkinällisen kuntoutuksen kuntoutuspalveluiden ja peruukkivalteluiden hankinta palvelusetelillä -sääntökirjaa ja maksusitoumustuotannossa Lääkinällisen kuntoutuksen kuntoutuspalvelut Pirkanmaan hyvinvointialueella – hankintasopimusta.

Erityishenkilöstö

Erton yksiköiden erityistyöntekijät, sosiaalityöntekijät, psykologit, ravitsemusterapeutit ja puheterapeutit tekevät työtä KUPS vastuualueen moniammatillisissa yksiköissä ja muilla palveluita ostavilla toimialueilla, Sydänsairaalassa ja Coxan toimintayksiköissä, sekä kampuussairaaloissa. Ravitsemusterapiayksikön työntekijöistä osa työskentelee avopalveluissa ja IKIVAPAlla. Työtä tehdään pääsääntöisesti palveluita ostavien yksiköiden toimipisteissä tai etänä. Erityistyöntekijöiden osuus sisältyy pääsääntöisesti palveluita ostavien yksiköiden omavalvontasuunnitelmiin. Ravitsemusterapiayksikkö ohjaa ravitsemusterapian ostopalvelusopimusta muutamana sote-aseman alueella.

FYSIATRIAN VASTUUYKSIKKÖ

Fysiatrian vastuuyksikkö tarjoaa fysiatrien, liikuntafysiologin, fysioterapeuttien ja toimintaterapeuttien palveluita Pirkanmaan hyvinvointialueen sairaaloiden poliklinikoille ja osastoille. Yksikön toimintaa on yliopistosairaalassa (keskussairaala, Hatanpää, Valkeakoski ja Sastamala) sekä Pirkanmaan hyvinvointialueen lähisairaaloissa.

Fysiatrian lääkäripoliklinikalla fysiatriin työ painottuu tuki- ja liikuntaelinsairauksien ja -vaivojen diagnostiikkaan, hoidon ja kuntoutukseen suunnitteluun. Vastaanotolle tullaan lähetteellä terveyskeskuksesta, työterveyshuollosta, yksityiseltä lääkäriltä tai sairaalan eri poliklinikoilta. Toiminta on moniammatillista yhteistyötä fysio- ja toimintaterapeuttien, liikuntafysiologin ja apuvälineteknikoiden kanssa.

Liikuntafysiologi työskentelee fysiatrian poliklinikalla lääkärin läheteellä. Vastaanotolla testataan potilaan toimintakykyä eri testimenetelmien ja testitulosten perusteella suositellaan fysioterapian kohdentettua toteutusta ja omaohjausta.

Fysio- ja toimintaterapiapalvelut jakautuvat polikliinisiin palveluihin sekä eri sairaaloiden osastoille kohdentuviin palveluihin. Lääkäri arvioi terapiapalvelun tarpeen ja tekee tarvittaessa pyynnön tai lähteen. Fysioterapia sairaalaosastoilla painottuu arviointiin ja kuntoutukseen sekä jatkokuntoutuksen ja apuvälineiden järjestämiseen. Poliklinikkavastaanotoilla yliopistosairaalassa fysioterapeutti tekee yksilöllisiä toimintakykyarvioita sekä ohjaa oman aktiivisuuden ja osallisuuden vahvistamista. Toimintaterapia osastoilla ja poliklinikoilla sisältää potilaan toimintakyvyn arvioinnin ja terapiasuunnitelman laatimisen, terapian toteutusta, sekä tarvittavien apuvälineiden, lastojen ja tukien ohjaamisen ja valmistamisen.

NEUROLOGISEN KUNTOUTUKSEN VASTUUYKSIKKÖ

Kuntoutusosastot

Tampereen yliopistollisen sairaalan neurologinen kuntoutusyksikkö sijaitsee Tampereella Hatanpään puistosairaalassa. Yksikössä on kaksi osastoa. Hatanpään neurologisilla osastoilla yksi ja kaksi, toteutetaan valtakunnallisesti keskitetyn selkäydinvammakuntoutuksen lisäksi aivovamma- ja aivoverenkiertohäiriökuntoutusta. Osastoilla järjestetään myös kuntoutusjaksoja kuntoutujille, joilla on toimintakykyyn vaikuttavaa kroonista kipua tai toiminnallisia neurologisia oireita.

Suurin osa kuntoutujista siirtyy kuntoutusosastoille akuutin sairastumisen tai vammautumisen jälkeen Taysin akuuttineurologian, neurokirurgian tai tuki- ja liikuntaelinsairauksien osastoilta sekä selkäydinvammojen osalta myös muiden sairaanhoitopiirien sairaaloista. Osa kuntoutujista tulee arviointi- ja kuntoutusjaksolle kotoa.

Tavoitteellisella ja yksilöllisesti suunnitellulla kuntoutuksella vahvistetaan toimintakykyä ja elämänlaatua. Kuntoutus toteutetaan moniammatillisesti ja se sisältää terapioiden lisäksi kuntoutumista edistävää hoitotyötä. Kuntoutusjakson pituus vaihtelee muutamasta päivästä kuukausiin ja ennen sen päättymistä laaditaan kuntoutujalle tarvittavat jatkohoito- ja kuntoutussuunnitelmat. Yksikössä hoidettavat sairaus- ja vammaryhmät ovat: aivovammat, aivoverenkiertohäiriöt, selkäydinvammat, krooninen kipu ja toiminnalliset neurologiset oireet.

Selkäydinvammapoliklinikka

Selkäydinvamman saaneet kuntoutujat kuuluvat Valtioneuvoston keskittämisasiasetuksen mukaisesti elinikäisen seurannan piiriin. Seuranta toteutuu moniammatillisella poliklinikalla tai kuntoutusohjaajan yhteydenotoin. Ensimmäiselle moniammatilliselle poliklinikkäkäynnille tarvitaan lääkärin lähete. Selkäydinvammapoliklinikalla arvioidaan yhdessä kuntoutujan kanssa hänen terveydentilaansa, suunnitellaan tarvittavat tutkimukset, konsultaatiot ja hoidot, laaditaan tarvittaessa kuntoutussuunnitelma sekä kokonaistilanteen edellyttämät lausunnot. Kuntoutuja tapaa selkäydinvammapoliklinikan käynnillä aina lääkärin, fysioterapeutin ja kuntoutusohjaajan. Yksilöllisen tarpeen mukaan käyntiin yhdistetään toimintaterapeutin, hoitajan tai sosiaalityöntekijän tapaaminen. Myös apuvälineneuvojan, puheterapeutin tai psykologin tapaaminen voidaan liittää poliklinikkäkäyntiin. Kuntoutusohjauksella varmistetaan asiakkaan kuntoutumisen sujuminen. Kuntoutusohjaus voi koskea myös asiakkaan lähiyhteisöä.

Kuntoutusohjaukseen ei vaadita lähetettä ja se on asiakkaalle maksutonta. Kuntoutuja saa kuntoutusohjaajalta tietoa ja ohjausta kuntoutuspalveluista ja tukitoimista sekä niiden hakemisesta. Kuntoutusohjaaja seuraa kuntoutumisen edistymistä ja on tarvittaessa mukana kuntoutujan hoitoon tai kuntoutukseen liittyvissä neuvotteluissa. Selkäydinvammoihin liittyvissä asioissa kuntoutusohjaaja toimii yhteyshenkilönä kuntoutujalle, hänen lähiyhteisölleen, kotikunnan sosiaali- ja terveydenhuollolle sekä muulle verkostolle.

Moniammatillinen kuntoutuspoliklinikka

Moniammatillisella kuntoutuspoliklinikalla toteutetaan moniammatillisia kuntoutustarpeen arvioita ja kuntoutuksen suunnittelua potilaille, joilla on hermoston sairaudesta johtuva toimintakyvyn rajoite. Pääsääntöisesti poliklinikan potilaat ovat aiemmin osastokuntoutusjaksolla olleita aivoverenkiertohäiriökuntoutujia. Poliklinikkaresurssin alla voidaan tarvittaessa toteuttaa myös intensiivistä moniammatillista avokuntoutusta.

2 Omavalvontasuunnitelman laatiminen

Omavalvontasuunnitelman laatimisen / päivittämisen toteuttaminen

Työryhmä:

Vastuualuejohtaja Markku Kankaanpää, ylihoitaja Saara Kotakorpi, palvelupäällikkö Jaana Larimo, ylilääkäri Tarja Virkkunen, kuntoutuspäällikkö Eija Väärälä, johtava psykologi Minna Wäljas, johtava sosiaalityöntekijä Anni Vanhala, johtava ravitsemusterapeutti Kirsti Sammallahti, johtava puheterapeutti Eliina Kankare, ylilääkäri Timo Ruusila, osastonhoitaja Seija Miettinen, osastonhoitaja Helena Seppänen, apulaisyllilääkäri Eerika Koskinen, osastonhoitaja Laura Kukkola, osastonhoitaja Jaana Pihlajamäki

Omavalvonnan suunnittelusta ja seurannasta vastaava henkilö ja yhteystiedot

Vastuualuejohtaja Markku Kankaanpää, markku.kankaanpaa@pirha.fi, 050-3625448

Ylihoitaja Saara Kotakorpi, saara.kotakorpi@pirha.fi, 044-4729919

Omavalvontasuunnitelman päivitys

Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontasuunnitelman pohja päivitetään omavalvonta- ja laatuasi-
antuntijaverkoston toimesta, kun hyvinvointialuetasoisessa sisällössä tapahtuu olennaisia muutoksia.
Pohja tarkistetaan laatu ja omavalvonta -asiantuntijaverkoston toimesta vuosittain.

Palvelualueen / yksikön omavalvontasuunnitelman päivityksestä vastaa yksikön vastuhenkilö. Oma-
valvontasuunnitelma päivitetään, kun toiminnassa tai ohjeistuksissa tehdään muutoksia tai kehittämis-
toimenpiteitä esimerkiksi havaittujen epäkohtien, kehitettyjen omavalvonnan toimintamallien tai palaut-
teiden perusteella. Omavalvontasuunnitelma tarkistetaan ja päivitetään palveluyksikössä vähintään
kerran vuodessa.

3 Asiakas- ja potilasturvallisuus

Asiakas- ja potilasturvallisuuden johtaminen perustuu oikeaan ja reaaliaikaiseen tilannekuvaan. Johtajien ja esihenkilöiden tulee tietää, mitä heidän vastuullaan olevassa toiminnassa tapahtuu, mitkä ovat keskeiset ongelmat ja mitkä ovat toimintaa uhkaavat keskeiset riskit.

Keskeisiä tiedon lähteitä ovat asiakkaiden ja potilaiden antama palaute, työntekijöiden tekemät asiakas- ja potilasturvallisuusilmoitukset, muistutukset ja kantelut sekä Potilasvakuutuskeskukselle tehdyt potilasvahinkoilmoitukset. Johtamisessa noudatetaan vastuun ja oikeudenmukaisuuden kulttuurin periaatteita.

(Pirhan asiakas- ja potilasturvallisuuspolitiikka)

3.1 Palvelujen laadulliset edellytykset

Asiakkaalle ja potilaalle ei aiheuteta haittaa. Haitta tarkoittaa asiakkaalle, potilaalle tai läheiselle aiheutunutta fyysistä tai ei-fyysistä haittaa (emotionaaliset, psyykkiset ja sosiaaliset haitat).

Palvelut järjestetään siten, että ne ovat sujuvia ja suojaavat vaaratapahtumilta sekä tuottavat arvoa asiakkaalle ja potilaalle.

(Pirhan asiakas- ja potilasturvallisuuspolitiikka)

Laadullisen tavoitteen tulee olla tarkka, mitattavissa, saavutettavissa, osuva ja aikaan sidottu (SMART). Tavoitteen toteutuminen julkaistaan verkkosivuilla.

Miten toteutetaan palveluyksikössä?

Osaava ja palveluyksikön omavalvontaan sitoutunut henkilöstö on keskeinen tekijä palvelujen laadun, asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamisessa ja palvelujen kehittämisessä. Henkilöstön osaaminen varmistetaan mm. henkilöstö-kappaleessa kuvatulla perehdytyksellä ja täydennyskoulutuksella. Hoito- ja kuntoutuskäytäntöjen osalta noudatetaan kansallisia ja kansainvälisiä hoitosuosituksia ja seurataan kansallista ja kansainvälistä tieteellistä tutkimusta. Henkilöstömme perehdytetään ja sitoutetaan noudattamaan Pirhan arvoja ja toimimaan yhteisten

pelisääntöjen mukaan. Huolehdimme henkilöstön hyvinvoinnista. Työtyytyväisyysmittausten ja kehityskeskustelujen pohjalta parannamme myös henkilöstömme ammattitaitoa ja osaamista.

Kups vastuualueen yksiköissä potilasturvallisuuden työvälineenä on käytössä Haipro ja työturvallisuusriskien tunnistamisessa Granite -järjestelmät. Hoidon ja kuntoutuksen saatavuutta seurataan Tableau tilastoportaalista ja THL:n toimittamista tilastoista hoitoon pääsyn kansallisten kriteereiden toteuttamiseksi. Ammattiryhmät toimivat kansallisten suositusten ja uusimpien tutkimuskatsauksien mukaisesti. Ammattiryhmäkohtaiset kehittämistiimit ja esihenkilöt ohjaavat osaamisen jatkuvaa kehittämistä. Toiminnan johtaminen perustuu potilasprosessien johtamiseen, jolla toiminnot saadaan laadukkaiksi ja tehokkaiksi. Vaikuttavuutta mitataan geneerisin 15D elämänlaadun ja NPS suositeltavuusindeksien suhteen. Potilasryhmäkohtaiset spesifit toimintakyvyn mittarit ovat käytössä ammattiryhmäkohtaisesti, jotka kirjataan potilaskertomuksiin.

Muille toimi- ja vastuualueille toimitettavien kuntoutuspalveluiden (erityishenkilöstö mukaan lukien kuntoutusohjaajat ja terapeutit) laadulliset vaatimukset on määritelty potilasprosessin omaavan yksikön toimesta. Kups vastuualue vastaa henkilöstön rekrytoinnista ja osaamisesta. Rekrytoinnissa esihenkilö varmistaa rekrytoitavan osaamisen ammattiryhmäkohtaisesti vaadittavien osaamisalueiden ja tehtäväkuvan mukaisesti laadun varmistamiseksi. Myös näissä ryhmissä ammatilliset kehittämistiimit ohjaavat ammatillisen osaamisen kehittämistä.

Hoitotyön laatua ja vaikuttavuutta ohjataan hyvinvointialueen strategiasta johdetuilla hoitotyön suuntaviivoilla. Hoitotyön suuntaviivoihin on johdettu strategiasta hoitotyölle keskeiset asiat ja määritetty niille tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit. [Hoitotyön laatu ja vaikuttavuus sairaalapalveluissa - Hoitotyön käsikirja - intra.pirha.fi](#)

3.2 Vastuu palvelujen laadusta

PALVELUYKSIKÖN VASTUUHENKILÖT

Kuntoutuksen ja psykososiaalisen tuen vastuualue

Vastuualuejohtaja Markku Kankaanpää

Ylihoitaja Saara Kotakorpi

Alueellinen apuvälineyksikkö

Palvelupäällikkö Jaana Larimo

Erytyshenkilöstön ja toimintakyvyn tuen vastuuyksikkö

Ylilääkäri Tarja Virkkunen

Kuntoutuspäällikkö Eija Väärälä

Johtava psykologi Minna Wäljas

Johtava sosiaalityöntekijä Anni Vanhala

Johtava ravitsemusterapeutti Kirsti Sammallahti

Johtava puheterapeutti Eliina Kankare

Fysiatrian vastuuyksikkö

Ylilääkäri Timo Ruusila

Osastonhoitaja Seija Miettinen

Osastonhoitaja Helena Seppänen

Neurologisen kuntoutuksen vastuuyksikkö

Apulaisyliääkäri Eerika Koskinen

Osastonhoitaja Laura Kukkola

Osastonhoitaja Jaana Pihlajamäki

Palvelun laatua käsitellään Kupsin ohjausryhmässä erillisen vuosisuunnitelman mukaisesti. Net Promotor Score (NPS) arviot käsitellään ohjausryhmässä kaksi kertaa vuodessa. Muistutusten, kanteluiden ja potilasvahinkoilmoitusten, sekä Haipro ilmoitusten määrää ja sisältöä seurataan ohjausryhmässä kahdesti vuodessa. Palveluiden saatavuutta seurataan kuukausittain THL tilastojen ja Pirha Tabu tietokannan raportointiportaalista. Lääketurvallisuuden tilannekuva ja hoitotyön mittarit arvioidaan yksikkökohtaisesti neurologisen kuntoutuksen osastoilla kaksi kertaa vuodessa. Kups vastuualueen oman toiminnan yksiköissä on käytössä potilasprosessien johtamisen malli, jossa toimintaa johdetaan päivittäisillä ja viikoittaisilla ohjauspalavereilla. Tähän on yhdistetty myös jatkuvan kehittämisen malli. Toiminnan laatua seurataan myös toimialueen johtoryhmässä erillisen vuosisuunnitelman mukaisesti.

3.3 Asiakkaan ja potilaan asema ja oikeudet

Asiakkaille, potilaille ja läheisille viestitään selkeästi sujuvan ja turvallisen hoidon, hoivan ja palvelun kannalta tärkeät yhteiset asiat. Asiakkaat, potilaat sekä läheiset kohdataan inhimillisesti, ammattimaisesti ja luotettavasti. (Pirhan asiakas- ja potilasturvallisuuspolitiikka)

Asiakasta ja potilasta kuullaan, ja hän saa oikeanlaisen palvelun, hoidon tai hoivan oikeaan aikaan. Asiakas ja potilas saa tarvittavat ohjeet palvelun, hoidon ja hoivan turvallisen jatkuvuuden varmistamiseksi. (Pirhan turvallisuuslupaus)

Miten toteutetaan palveluyksikössä?

Hoidossa noudatetaan lakia potilaan asemasta ja oikeuksista. Neurologisen kuntoutuksen osastoille suurin osa kuntoutujista siirtyy akuutin sairastumisen tai vammautumisen jälkeen Taysin akuuttineurologian, neurokirurgian tai tuki- ja liikuntaelinsairauksien osastoilta sekä selkäydinvammojen osalta myös muiden sairaanhoitopiirien sairaaloista. Osa kuntoutujista tulee arviointi- ja kuntoutusjaksolle kotona. Poliklinikat toimivat läheteperiaatteella. Lähetteet käsitellään hoitotakuun mukaisissa määräajoissa. Potilaalle ilmoitetaan hoitoon pääsyn ajankohta kirjeitse tai kiireellisissä tapauksissa tekstiviestitse tai puhelimitse.

Hoidossa kunnioitetaan potilaan itsemääräämisoikeutta, oikeutta määrätä omasta elämästään ja päättää itseään koskevista asioista. Jos potilas ei pysty ilmaisemaan mielipidettään, hänen tahtoa pyritään selvittämään yhdessä hänen laillisen edustajansa tai läheisensä kanssa. Potilaan osallisuutta omaan hoitoonsa tuetaan antamalla riittävää ja ymmärrettävää muodossa annettua tietoa, neuvontaa ja ohjausta. Potilas kohdataan kunnioittavasti. Tutkimusta, hoitoa tai lääkinnällistä kuntoutusta koskeva suunnitelma laaditaan yhteisymmärryksessä potilaan kanssa. Päätöksenteko pyritään tekemään tasavertaisena kumppanina potilaan kanssa. Mikäli potilas ei jaksa, halua tai pysty osallistumaan päätöksentekoon tasavertaisena kumppanina, tätä toivetta kunnioitetaan. Vieras- ja viittomakielisille potilaille varataan tarvittaessa tulkki hoito- ja vastaanottotilanteisiin. Potilaiden kokemusta saamastaan hoidosta selvitetään keräämällä asiakaspalautetta. Mikäli potilas on tyytymätön hoitoonsa, asiasta voi laatia muistutuksen.

Potilaan hoidossa pyritään kaikin keinoin välttämään fyysisten rajoittamistoimien käyttämistä. Neurologisen kuntoutuksen osastoilla joudutaan kuitenkin ajoittain tilanteisiin, jossa potilaan fyysinen rajoittaminen on välttämätöntä potilaan ja muiden turvallisuuden varmistamiseksi. Yleisimmin potilaan itsemääräämisoikeutta rajoitetaan käyttämällä erilaisia liikkumista estäviä välineitä (turvavyöt, sängyn laidat, magneettivyöt ja -raajasidokset). Neurologisilla kuntoutusosastoilla lääkärin määräys tarvitaan magneettivöiden käyttöön ja raajojen sitomiseen liittyviin rajoitustoimiin. Muiden rajoitteiden tarpeen

kuten sängyn laitojen nostaminen ja turvavyön käytön pyörätuolissa arvioi hoitaja. Potilailla on usein huomattavia vartalon ja raajojen hallinnan puutteita sekä tasapainovaikeuksia, minkä vuoksi potilaiden oman turvallisuuden takaamiseksi sängyn laitojen pitäminen ylhäällä tai turvavöiden käyttö on perusteltua eikä kyse ole varsinaisesti rajoittamisesta. Laitojen ylös nostaminen voi olla osastolla myös potilaan oma toive, esimerkiksi omatoimisen asennon vaihtamisen apuna, sekä turvallisuuden tunteen lisäämiseksi. Rajoitustoimenpiteissä noudatetaan Pirkanmaan hyvinvointialueen ohjekirjettä: Somaattisessa hoidossa olevan aikuispotilaan fyysinen rajoittaminen ja erityistarkkailuhuoneen käyttö sairaalapalvelulinjan hoitoyksiköissä. Henkilökuntaa veloitetaan osallistumaan vuosittain potilaan rajoittamista käsittelevään koulutukseen.

Potilas- ja sosiaaliasiavastaavan tehtävät ja yhteystiedot:

Potilasasiavastaava on potilaiden apuna, kun he kaipaavat neuvoja tai tietoa oikeuksistaan potilaana. Vastaavasti sosiaaliasiavastaava tarjoaa sosiaalipalvelujen asiakkaille neuvoja ja tietoja. Jos potilas tai asiakas tai hänen läheisensä on tyytymätön hoidon tai palvelujen laatuun tai kohteluun, asiaa voi selvittää yhdessä potilasasiavastaavan tai sosiaaliasiavastaavan kanssa. Molemmat tehtävät ovat neuvoa-antavia. Potilas- tai sosiaaliasiavastaava ei voi muuttaa päätöksiä eikä toimi oikeusavustajana. Palvelut ovat maksuttomia.

Potilasasiavastaava:

Ma-to klo 9 -11, p. 040 190 9346

Suomi.fi-palvelussa: Valitse viestit -palvelussa vastaanottajaksi valitaan Pirhan potilasasiavastaava

Hatanpäänkatu 3, 33900 Tampere

Potilasasiavastaava@pirha.fi

Sosiaaliasiavastaava:

Ma-to klo 9 -11, p. 040 504 5249

Suomi.fi-palvelussa: Valitse viestit -palvelussa vastaanottajaksi valitaan Pirhan sosiaaliasiavastaava

Hatanpäänkatu 3, 33900 Tampere

Sosiaaliasiavastaava@pirha.fi

3.4 Muistutusten käsittely

Miten muistutusten käsittely toteutetaan?

Palveluun tai kohteluun tyytymättömällä asiakkaalla / potilaalla on oikeus tehdä muistutus. Muistutus toimitetaan yksikön vastuuhenkilölle tai sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle. Muistutuksen voi tehdä asiakkaan / potilaan lisäksi hänen omaisensa, muu läheinen tai laillinen edustaja. Muun kuin asianomaisen tehdyn muistutuksen kohdalla on pääsääntöisesti selvitettävä, antaako asiakas / potilas hyväksyntänsä muistutukseen vastaamiseen. Toimintayksikön pitää tiedottaa asiakkaille oikeudesta tehdä muistutus ja järjestää muistutuksen tekeminen mahdollisimman vaivattomaksi. Muistutus pitää tehdä pääsääntöisesti kirjallisesti, mutta erityisestä syystä sen voi tehdä myös suullisesti.

Toimintayksikön vastuuhenkilön tulee huolehtia, että muistutus käsitellään asianmukaisesti ja ilman viivytyksiä. Muistutus kirjataan saapuneeksi asianhallintajärjestelmä Pirreen ja asiaa aletaan välittömästi selvittää. Muistutukseen tulee antaa kirjallinen ja perusteltu vastaus tiedonsaantioikeus huomioiden kohtuullisessa ajassa, yleensä yhdessä kuukaudessa. Laajempaa selvittelyä tai useampaa palvelulinjaa koskevissa muistutuksissa vastaus voidaan antaa enintään kahden kuukauden kuluessa. Vastaus lähetetään asiakkaalle / potilaalle, jota muistutus koskee, jollei ole erityistä syytä muutoin toimia. Jos muistutuksen käsittelyn aikana havaitaan, että toimintayksikön tai ammattihenkilön toiminnassa on asiakas- tai potilasturvallisuutta vaarantavia seikkoja tai toimintakäytäntöjä, pitää asiaan puuttua heti omavalvonnan keinoin ja korjata toimintaa tarvittavilta osin.

Lisätietoa: [Hallinnolliset asiakirjaprosessit \(pirha.fi\)](https://www.pirha.fi/hallinnolliset-asiakirjaprosessit)

Miten toteutetaan palveluyksikössä?

Muistutukset koskien yhtä vastuualuetta: Kirjaamo ottaa muistutuksen vastaan ja kirjaa sen asianhallintajärjestelmään (Pirre). Sen jälkeen asia vastuutetaan vastualueen hallintoryhmälle. Vastualuejohto ottaa muistutuksen vastaan ja pyytää selvityksen toimintayksiköstä (potilasta hoitanut lääkäri). Lääkäri laatii selvityksen Pirressä muistutuksessa esille tulleeseen asiaan ja lähettää sen takaisin vastualueen hallintoryhmälle. Vastualuejohtaja laatii oman vastauksensa asiaan saatujen selvitysten perusteella. Hän myös vastaa siitä, että vastaus (tarvittaessa myös lääkärin laatima selvitys) lähetetään potilaalle ja asia suljetaan Pirressä.

Muistutukset koskien useaa vastuualuetta samalla toimialueella: Muuten kuten edellä mutta asia vastuutetaan Pirressä toimialueen hallintoryhmään, josta asia vastuutetaan eteenpäin niille vastuualueille, joita asia koskee. Vastuualuejohtaja tekee selvitykset saatuaan asiasta yhteenvetolausunnon. Toimialuejohtaja tekee potilaalle vastauksen saatujen selvitysten perusteella ja hän vastaa siitä, että vastaus lähetetään potilaalle ja asia suljetaan Pirressä.

Muistutukset koskien useaa toimialuetta samalla palvelulinjalla: Muuten kuten edellä, mutta sairaalapalvelulinjan johtajaylilääkärin hallintoryhmän kautta asia vastuutetaan toimialueen hallintoryhmään. Toimialuejohtaja tekee yhteenvetolausunnon Pirressä saatuaan selvitykset toimintayksiköstä ja vastuualuejohtajalta ja lähettää sen sairaalapalvelulinjan johtajaylilääkärin hallintoryhmään. Johtajaylilääkäri laatii Pirressä vastauksen ja hän vastaa siitä, että vastaukset lähetetään potilaalle ja asia suljetaan Pirressä.

3.5 Henkilöstö

Vastuualueen johto

Ylihoitaja ja vastuualuejohtaja

Alueellinen apuvälinekeskus

apuvälineneuvoja 9, fysioterapeutti 10, kuntohoitaja 1, lääkintälaitemekaanikko 10, palveluesimies 1, palvelupäällikkö 1, puheterapeutti 2 (KUPS:n erityishenkilöstön työntekijöitä, mutta palkkarahat AVK), osastonsihtööri 3, toimintaterapeutti 2, toimistosihtööri 1

Erytyishenkilöstön ja toimintakyvyn tuen vastuuyksikkö

Kuntoutustutkimuspoliklinikka

Lääkärit 3

Erytyishenkilöstö

Puheterapeutti 16, ravitsemusterapeutti 32, psykologi 47, sosiaalityöntekijä 55 ja kuntoutusohjaaja 19

Fysiatrian vastuuyksikkö

Fysioterapeutti 117, asiantuntijahoitaja-fysioterapeutti 2, toimintaterapeutti 27, kuntohoitaja 3, kuntoutuksen ohjaaja, osastonsihtööri 5, osastoapulainen 1, osastonhoitaja 2, apulaisosastonhoitaja 4 ja lääkäri 8

Neurologisen kuntoutuksen vastuuyksikkö:

sairaanhoitaja 44, lähihoitaja 25, asiantuntijahoitaja 2, koordinaattori 1, osastonhoitaja 2 ja apulaisosastonhoitaja 1. Selkäydinvammayksikön hoitajaresurssi tulee HNE-osastojen resurssista.

Henkilöstön rekrytointi tapahtuu hyvinvointialueen rekrytointiohjeiden mukaisesti. Vakituiseen toimeen haku tehdään sisäisellä tai ulkoisella haulla. Perustellusta syystä vakituinen toimi voidaan myös täyttää suorarekrytointina ilman hakumenettelyä. Vakituiset virat laitetaan aina lainmukaisesti ulkoiseen hakuun.

Määräaikainen henkilökunta rekrytoidaan joko sisäisesti tai julkisen hakuprosessin kautta. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden tehtävissä huomioidaan lakeihin ja asetuksiin kirjatut ammattipätevyysvaatimukset sekä tehtävässä edellytettävät muut ehdot. Rekrytoiva esihenkilö tarkastaa työ- ja tutkintotodistukset sekä oikeudet JulkiTerhikistä. Tehtävään valittaessa valintaperusteita ovat kelpoisuus, pätevyys, kokemus ja sopivuus. Kielitaidon riittävyys arvioidaan haastattelun ja todistusten perusteella. Tartuntatautilain 48 §:n mukaista rokotussuojaa edellytetään tartuntatautien vakaville seurauksille alttiiden potilaiden parissa työskenteleviltä. Uusissa palvelussuhteissa käytetään koeaikaa, joka antaa molemmille osapuolille aikaa harkita, vastaako palvelussuhde etukäteisodotuksia. Uusien työntekijöiden koeajan pituus on vakituisilla 6 kk ja määräaikaisilla puolet työsuhteen pituudesta, mutta korkeintaan 6 kk.

Henkilöstön sijaistuksiin pyritään palkkaamaan laillistettuja ammattihenkilöitä, mutta tehtäviin voidaan palkata myös alan opiskelijoita, joilla on lain edellyttämä määrä opinnoista hyväksytysti suoritettuna. Rekrytoiva esihenkilö tarkistaa opiskelijan opintosuoritukset oppilaitoksen varmentamasta opintorekisteriotteesta työhaastattelun yhteydessä. Opiskelijalle nimetään aina vuorokohtainen ohjaaja.

Yksiköissä on jatkuvasti opiskelijoita harjoittelujaksoilla eri ammattiryhmistä. Opiskelijoille nimetään aina vuorokohtainen ohjaaja, jonka valvonnassa opiskelija toimii. Harjoitteluun tulevilta opiskelijoilta edellytetään myös tartuntatautilain 48 § mukainen rokotesuoja.

Jokaiselle työntekijälle pyritään turvaamaan tasalaatuinen ja suunnitelmallinen perehdytys. Esihenkilö suunnittelee jokaisen uuden työntekijän perehdytysjakson. Perehdytyksen ennakkosuunnittelu sisältää mm. perehdyttäjien nimeämisen sekä perehdytyksen sisältöjen ja suunnitelman aikataulutuksen. Esihenkilö vastaa perehdytyksen toteutuksesta ja seurannasta. Pirkanmaan hyvinvointialueella perehdytysprosessin tueksi otetaan käyttöön sähköinen Intro-perehdytysjärjestelmä.

Esihenkilö arvioi ja seuraa työntekijän osaamisen kehittymistä työssä suoriutumisen kautta ja yhdessä työntekijän kanssa. Vuosittaisissa kehityskeskusteluissa käydään läpi työntekijäkohtainen kehityssuunnitelma. Pirkanmaan hyvinvointialueella on tavoitteena, että henkilöstölle kertyy vuosittain keskimäärin 3 -10 täydennyskoulutuspäivää / henkilö riippuen peruskoulutuksen pituudesta sekä työn vaativuudesta ja sen mahdollisesta muutoksesta. Koulutuspäivien riittävää toteutumista seurataan esihenkilöiden sekä ylihoitajan ja vastuualuejohtajan toimesta.

Mikäli työntekijän työssä selviytymisestä herää huoli, esihenkilö toimii varhaisen tuen toimintamallin mukaisesti ja käy keskustelun työntekijän kanssa. Tämän pohjalta sovitaan toimenpiteitä ja seurannasta. Tarvittaessa työterveyshuolto otetaan mukaan, mikäli tukitoimia tarvitaan. Yksiköiden työntekijöiltä edellytetään hyvää käytöstä, eikä työntekijöiden, potilaiden tai heidän läheistensä epäasiallista kohtelua hyväksytä. Pirkanmaan hyvinvointialueella on kuvattuna toimintaohje epäasiallisen kohtelun selvittelyyn ja esihenkilöt toimivat ohjeen mukaisesti, mikäli tilanteita ilmenee. Vastuualuejohtaja tai ylihoitaja osallistuvat tarvittaessa tapausten käsittelyyn.

Kuntoutuksen ja psykososiaalisen tuen vastuualueella rikostaustan selvittäminen koskee fysio- ja toimintaterapeutteja, kuntoutusohjaajia, psykologeja, sosiaalityöntekijöitä, ravitsemusterapeutteja ja puheterapeutteja, jotka tekevät työtä pitkäaikaisessa vuorovaikutuksessa lastentaudeilla, lastenpsykiatrialla, nuorisopsykiatrialla, foniatrialla, näön kuntoutuksessa tai kuulokeskuksessa. Rikostausta selvitetään myös apuvälinekeskuksen apuvälineneuvojilta, jotka työskentelevät lasten parissa. Lisäksi rikostausta selvitetään fysioterapeuteilta ja ravitsemusterapeuteilta, jotka työskentelevät osana työtehtäväänsä ikäihmisten kotikuntoutuksessa tai asumispalveluissa. Esihenkilö tarkastaa rikostaustatöiden ja ilmoittaa tästä henkilöstösihteerille. Henkilöstösihteeri kirjaa tiedon rikostaustatöiden tarkistamisesta Primaan.

3.6 Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seuranta

Miten toteutetaan palveluyksikössä?

Kuntoutusosastoilla tai poliklinikoilla ei ole lakisääteistä mitoitusta henkilöstön määrästä. Yksiköissä on oltava riittävästi moniammatillista henkilöstöä ja osaamista, jotta turvataan hoidon laatu ja turvallisuus. Rekrytointia tehdään ennakoivasti riittävän henkilöstön turvaamiseksi. Kuntoutusosastoille on määritetty vuorokohtainen hoitajamiehitys suhteessa potilaspaikkamääriin, joka pyritään turvaamaan. Kuntoutusosastoilla on käytössä Rafaela-hoitoisuusmittari, jonka avulla saadaan tietoa hoitotyön kuormituksesta. Henkilöstön riittävyyden arviointiin tietoa saadaan myös mm. HaiPro-ilmoituksista ja henkilöstökyselyistä. Poliklinikalla henkilökunnan riittävyyttä arvioitaessa seurataan potilaiden hoitoon

pääsyn toteutumista. Esihenkilöt yhdessä vastuualuejohtajan tai ylihoitajan kanssa vastaavat henkilöstön riittävydestä. Erityistilanteissa, joissa riittävää henkilöstöä ei ole saatavilla vastuualuejohtaja yhdessä ylihoitajan kanssa tekee päätökset poikkeusjärjestelyistä. Laajamittaisen henkilöstöpoistuman osalta on toimialueella olemassa erillinen varautumisen suunnitelma, jonka mukaan toimitaan.

Eri sairaalapalveluiden yksiköissä toimivien erityistyöntekijöiden ja terapeuttien osalta esihenkilöt arvoivat henkilöstöresurssien riittävyttä yhdessä palveluita ostavien toimipisteiden kanssa. Palveluita ostavilla tahoilla on päävastuu resurssin riittävydestä.

3.7 Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi

Henkilökunta varmistaa, että asiakas ja potilas on tunnistettavissa ja kaikki tarvittava palveluun, hoitoon tai hoivaan liittyvä tieto siirtyy toiseen yksikköön.

(Pirhan asiakas- ja potilasturvallisuuspolitiikka)

Sosiaalihuoltolain 41 §:n mukaan palvelutarpeen arvioimiseksi, päätösten tekemiseksi ja sosiaalihuollon toteuttamiseksi toimenpiteestä vastaavan sosiaalihuollon viranomaisen on huolehdittava siitä, että käytettävissä on henkilön yksilöllisiin tarpeisiin nähden riittävästi asiantuntemusta ja osaamista. Sosiaalihuoltoa toteutetaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa siten, että sosiaalihuollon ja tarvittaessa muiden hallinnonalojen palvelut muodostavat asiakkaan edun mukaisen kokonaisuuden. Työntekijän on oltava tarpeen mukaan yhteydessä eri yhteistyötahoihin ja asiantuntijoihin sekä tarvittaessa henkilön omaisiin ja muihin hänelle läheisiin henkilöihin siten kuin tässä laissa tarkemmin säädetään.

Terveydenhuoltolaissa säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisistä palveluista. Sen mukaan yhteisissä palveluissa, tai jos potilas muutoin tarvitsee sekä terveydenhuollon että sosiaalihuollon palveluja, on sovellettava niitä terveydenhuollon ja sosiaalihuollon säännöksiä, jotka parhaiten tarjoavat potilaan tuen tarpeita vastaavat palvelut ja lääketieteellisen hoidon Terveydenhuoltolaki edellyttää, että toiminnan laadukkuutta, turvallisuutta ja asianmukaista toteutusta sekä etenkin potilasturvallisuutta edistetään yhteistyössä sosiaalihuollon palvelujen kanssa. Potilaan asemaa ja oikeuksia koskevan lain mukaan terveyden- ja sairaanhoitoa toteutettaessa on tarvittaessa laadittava tutkimusta, hoitoa, lääkinnällistä kuntoutusta koskeva tai muu vastaava suunnitelma.

[Monialainen yhteistyö - Monialainen yhteistyö - intra.pirha.fi](https://intra.pirha.fi)

Miten toteutetaan palveluyksikössä?

Osastoilla on käytössä Oma potilassiirtojen hallintajärjestelmä, jolla koordinoidaan potilaiden sijoittamista jatkohoitoon osastoille. Tieto mahdollisesta osastokuntoutujasta tulee puhelulla, läheteellä tai Uoman kautta. Poliklinikalle potilaat tulevat lääkärin läheteen perusteella. Osastohoitoon tulevalle potilaalle laitetaan heti tulovaiheessa tunnistusranneke käteen.

Terveystieteiden osastolla on kirjattava riittävät ja tarpeelliset potilas- ja asiakastiedot. Ammattihenkilöitä koskee kirjaamisvelvoite kaikissa hoito- tai palveluprosessin vaiheissa. Kirjaaminen tapahtuu Pirkanmaan hyvinvointialueen potilaskertomusohjeen mukaisesti. Hoitotyön kirjaamista ohjaa lisäksi hoitotyön kirjaamisen ohjeet: [Hoitotyön kirjaaminen - intra.pirha.fi](#). Erityistyöntekijöille on olemassa omat kirjaamisen ohjeet: [Erityistyöntekijöiden kirjaaminen - intra.pirha.fi](#).

Potilaan siirtyessä toiseen yksikköön tai hoidon päättyessä lääkäri sanelee loppulausunnon. Osastonsihteerit / tekstinkäsittelijät huolehtivat teksteistä jakelut lääkärin ohjeen mukaisesti. Hoitaja tekee hoitotyön yhteenvedon HOI-lehdelle ja erityistyöntekijät kirjaavat tekstit ohjeineen omalle ammatilliselle näkymälle. Jokainen ammattilainen vastaa osaltaan potilaan riittävästä ohjaamisesta ja riittävästä tiedonkulusta potilaan jatkohoitoon. Kotiutuksen yhteydessä hoitava lääkäri ja hoitaja varmistavat, että potilaalla on ajantasaiset reseptit, lääke- ja jatkohoito-ohjeet, tarvittavat lääkärinlausunnot, tarvittavia hoitotarvikkeita sekä lääkkeitä sovitun mukaisesti.

Palvelusetelitoiminnassa asiakkaalle myönnettävään palveluseteliin liitetään Effector-järjestelmässä palveluntuottajan käyttöön yhteenveto asiakkaan kuntoutustarpeen arvioinnista ja kuntoutussuunnitelmasta. Asiakas voi itse valita palveluntuottajan. Palveluntuottaja saa tiedot näkyviin palse.fi-portaalissa aktivoituaan palvelusetelin asiakkaan toimittamalla palveluntuottajan aktivointikoodilla. Kuntoutuspalvelun päätyttyä palveluntuottaja toimittaa tilaajalle kuntoutuspalvelupalautteen palse.fi-portaalin kautta.

Kilpailutetussa maksusitoumustoiminnassa palveluntuottajalle toimitetaan maksusitoumuksen liitteenä yhteenveto asiakkaan kuntoutustarpeen arvioinnista ja kuntoutussuunnitelmasta. Tilaajataho määrittää palveluntuottajan. Kuntoutuspalvelun päätyttyä palveluntuottaja toimittaa tilaajalle palvelupalautteen sähköisenä turvaviestinä tai paperilla Postin kuljettamana.

Kuntoutuspalveluiden hankinnassa hyvinvointialue on rekisterinpitäjä, joten palveluntuottajat eivät vie/tallenna kuntoutuspalvelua koskevaa tietoa kanta.fi-palvelimelle.

3.8 Toimitilat ja välineet

Fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen ympäristö ovat turvallisia. Palvelu, hoito ja hoiva toteutuvat turvallisesti, hyvinvointia ja terveyttä tukevasti, ja ilman pelkoa infektiosta.

(Pirhan asiakas- ja potilasturvallisuuspolitiikka)

Säteilyn käytön turvallisuus

[Säteilyturvallisuus - Kuvantamiskeskus, verisuonitoimenpiteet ja apteekkipalvelut - intra.pirha.fi](#)

(voi poistaa, jollei kuvantamista käytössä)

Miten toteutetaan palveluyksikössä?

Alueellinen apuvälinekeskus

Tays Apuvälinekeskus

Toimitilat sijaitsevat FM2-rakennuksen ensimmäisessä kerroksessa, lisäksi Apuvälinekeskuksella on varastotilaa Taysin B-rakennuksen 00-kerroksessa (väestönsuojatila). Apuvälinekeskuksen tila on jaettu asiakas-, varasto ja toimistotiloihin. Apuvälinekeskuksella on omat sosiaalilat. Kyseiset tilat ovat lukittuja, odotusaulaan johtava ovi toimii ajastetulla sähkölukolla.

Toimitilan riskitekijöistä tunnistetaan seuraavat: varastotilojen ahtaus, hyllyillä säilytettävien apuvälineiden/varaosien putoamisvaara, isojen logistiikkakuormien aiheuttama hetkittäinen ahtaus, apuvälineiden pesutilan lattian liukkaus, ilmanvaihtoon ja äänieristykseen liittyvät haasteet toimistotiloissa.

Tilojen huoltoon ja ylläpitoon liittyvät palvelupyynnöt tehdään yksiköistä Paketti-palvelun kautta. Toimintaympäristöön liittyviä riskejä arvioidaan säännöllisesti Granite riskienhallintaohjelman avulla. Varastointiin liittyviä riskejä vähennetään aktiivisella varastonhoitamisella ohjaustaulukkoa hyödyntäen. Yksikössä käytössä säännöllinen turvallisuuskävely.

Toimipisteeseen tehdään 5 vuoden välein radonmittaus, viimeisin tehty vuonna 2021.

Työpaikkaselvitys tehty viimeksi 2020.

Tampere Apuvälineyksikkö

Toimitilat sijaitsevat osoitteessa Tursokatu 4, rakennus on kaksikerroksinen. Ensimmäisessä kerroksessa sijaistee apuvälineiden pesutila, asiakas-, varasto- ja huoltotilat sekä sihteerien toimistotilat. Toisessa kerroksessa on toimistotilat ja tauko-/neuvottelutila. Sosiaalitalaa on ensimmäisessä ja toisessa kerroksessa. Ensimmäisen kerroksen aulatilassa on valvontakamera. Odotus- ja asiakkaiden palvelupistetiloja lukuun ottamatta kaikki ovet on lukittavissa. Ulko-ovi toimii sähkölukolla.

Huollon tiloihin kuuluu myös metalli- ja puuntöihin varustellut tilat sekä kemikaalien säilytystilat. Nämä ovat erittäin vähäisessä käytössä.

Toimitilan riskitekijöistä tunnistetaan seuraavat: varastotilojen ahtaus, hyllyillä säilytettävien apuvälineiden/varaosien putoamisvaara (korkeat tilat, trukki käytössä apuvälineiden nostamista/laskemista varten), isojen logistiikkakuormien aiheuttama hetkittäinen ahtaus, apuvälineiden pesu- ja kuivaustilan lattian liukkaus, ilmanvaihtoon ja äänieristykseen liittyvät haasteet toimistotiloissa, lisäksi lastausalueella on putoamisvaara.

Tilojen huoltoon ja ylläpitoon liittyvät palvelupyynnöt tehdään yksiköistä Paketti-palvelun kautta. Toimintaympäristöön liittyviä riskejä arvioidaan säännöllisesti Granite riskienhallintaohjelman avulla. Hissiin liittyvien ongelmien palvelupyynnöt tehdään Cibesille.

Varastointiin liittyviä riskejä vähennetään aktiivisella varastonhoitamisella ohjaustaulukkoa hyödyntäen. Yksikössä käytössä säännöllinen turvallisuuskävely. Yksikössä käytössä kemikaaliluettelo. Trukinkäyttäminen edellyttää trukikortin. Trukille tehdään vuosittain määräaikatarkastus.

Toimipisteeseen tehdään 5 vuoden välein radonmittaus, viimeisin tehty vuonna 2024. Vuonna 2024 tehty myös työpaikkaselvitys.

Toimipisteen asiakastiloissa oleviin katonostimiin (2 kpl) tehdään vuosittain määräaikatarkastus, huolto tilataan suoraan maahantuojalta.

Hämeenkyrön apuvälineyksikkö

Toimitilat sijaitsevat osoitteessa Härkikuja 10, Hämeenkyrön sosiaali- ja terveysasemalla. Kulku toimitiloihin tapahtuu rakennuksen takaa, tiloihin kulku suoraan ulko-ovesta. Ulko-ovessa sähkölukko. Asiakas-, varasto-, pesu- ja toimistotilat sijaitsevat hajautettuna ensimmäisessä kerroksessa. Kaikki tilat ovat lukittuja.

Toimitilan riskitekijöistä tunnistetaan seuraavat: isojen logistiikkakuormien aiheuttama hetkittäinen ahtaus, apuvälineiden pesutilan lattian liukkaus. Asiakastyötä tekevä apuvälineasiantuntija työskentelee toimitilassa yksin, näissä tiloissa ei ole hälytysjärjestelmää käytössä.

Tilojen huoltoon ja ylläpitoon liittyvät palvelupyynnöt tehdään yksiköistä Paketti-palvelun kautta. Varastointiin liittyviä riskejä pyritään vähentämään aktiivisella varastonhoitamisella.

Kangasalan apuvälineyksikkö

Toimitilat sijaitsevat osoitteessa Herttualantie 28, Kangasalan sosiaali- ja terveysaseman Kuntoutuksen tiloissa (sisäänkäynti F-ovesta). Asiakas-, varasto-, pesu- ja toimistotilat sijaitsevat hajautettuna ensimmäisessä kerroksessa. Kaikki tilat ovat lukittuja.

Toimitilan riskitekijöistä tunnistetaan seuraavat: varastotilojen ahtaus ja hajanainen sekä vaikeakulkuinen sijoittelu, logistiikka tapahtuu kapeilla käytävillä, hyllyillä säilytettävien apuvälineiden/varaosien putoamisvaara, isojen logistiikkakuormien aiheuttama hetkittäinen ahtaus, apuvälineiden pesutilan lattian liukkaus, ilmanvaihtoon ja äänieristykseen liittyvät haasteet toimistotiloissa. Pesutilat ovat tarpeeseen nähden liian pienet. Huoltotoiminnalle ei omia tiloja.

Tilojen huoltoon ja ylläpitoon liittyvät palvelupyynnöt tehdään yksiköistä Paketti-palvelun kautta. Toimintaympäristöön liittyviä riskejä arvioidaan säännöllisesti Granite riskienhallintaohjelman avulla. Varastointiin liittyviä riskejä pyritään vähentämään aktiivisella varastonhoitamisella. Yksikössä tällä hetkellä sisäilmaan liittyvä selvitys menossa.

Nokian apuvälineyksikkö

Toimitilat sijaitsevat osoitteessa Maununkatu 10, Nokian vanhassa sosiaali- ja terveysasemassa. Toimitiloihin on oma sisäänkäynti, joka toimii sähkölukolla. Asiakas-, varasto-, pesu- ja toimistotilat sijaitsevat ensimmäisessä kerroksessa.

Toimitilan riskitekijöistä tunnistetaan seuraavat: varastotilojen ahtaus, hyllyillä säilytettävien apuvälineiden/varaosien putoamisvaara, isojen logistiikkakuormien aiheuttama hetkittäinen ahtaus, apuvälineiden pesutilan lattian liukkaus, ilmanvaihtoon ja äänieristykseen liittyvät haasteet toimistotiloissa. Asiakastyötä tekevä apuvälineasiantuntija työskentelee toimitilassa ajoittain yksin, näissä tiloissa ei ole hälytysjärjestelmää käytössä. Yksikössä tällä hetkellä sisäilmaan liittyvä selvitys menossa.

Tilojen huoltoon ja ylläpitoon liittyvät palvelupyynnöt tehdään yksiköistä Paketti-palvelun kautta. Toimintaympäristöön liittyviä riskejä arvioidaan säännöllisesti Granite riskienhallintaohjelman avulla. Varastointiin liittyviä riskejä pyritään vähentämään aktiivisella varastonhoitamisella.

Sastamalan apuvälineyksikkö

Toimitilat sijaistevat osoitteessa Itsenäisyudentie 2C, Sastamalan sosiaali- ja terveysasemalla, Kuntoutuksen tiloissa. Asiakas-, pesu- ja toimistotilat sijaitsevat ensimmäisessä kerroksessa. Varastotiloja on kahdessa eri kerroksessa. Kaikki tilat ovat lukittuja, asiakkailta on käytössä vuoronumerojärjestelmä.

Toimitilan riskitekijöistä tunnistetaan seuraavat: varastotilojen ahtaus ja hajanainen sijoittelu, hyllyillä säilytettävien apuvälineiden/varaosien putoamisvaara, isojen logistiikkakuormien aiheuttama hetkittäinen ahtaus, apuvälineiden pesutilan lattian liukkaus. Pesutila ja lähivarasto on samassa yhteydessä, tästä syystä ilmanvaihdollisia haasteita ajoittain.

Tilojen huoltoon ja ylläpitoon liittyvät palvelupyynnöt tehdään yksiköistä Paketti-palvelun kautta. Varastointiin liittyviä riskejä pyritään vähentämään aktiivisella varastonhoitamisella. Yksikössä käytössä kemikaaliluettelo.

Valkeakosken apuvälineyksikkö

Toimitilat sijaitsevat Särpimäenkatu 27, Valkeakosken sosiaali- ja terveysasemalla, Kuntoutuksen ja apuvälineyksikön yhteistiloissa. Asiakas-, varasto-, pesu- ja toimistotilat sijaitsevat ensimmäisessä kerroksessa. Huoltotila on suunniteltu samaan yhteyteen, tilojen muokkaaminen parhaillaan työnalla.

Toimitilan riskitekijöistä tunnistetaan seuraavat: varastotilojen ahtaus ja hajanainen sijoittelu, hyllyillä säilytettävien apuvälineiden/varaosien putoamisvaara, isojen logistiikkakuormien aiheuttama hetkittäinen ahtaus, apuvälineiden pesutilan lattian liukkaus. Huoltotilan muutos liittyy sisäilmaongelmaan. Huollon uutta tilaa valmistellaan parhaillaan, käytössä arvioilta 09/2024.

Tilojen huoltoon ja ylläpitoon liittyvät palvelupyynnöt tehdään yksiköistä Paketti-palvelun kautta. Toimintaympäristöön liittyviä riskejä arvioidaan säännöllisesti Granite riskienhallintaohjelman avulla. Varastointiin liittyviä riskejä pyritään vähentämään aktiivisella varastonhoitamisella. Yksikössä käytössä kemikaaliluettelo.

Ylöjärven apuvälineyksikkö

Toimitilat sijaitsevat Mikkolantie 10, Ylöjärven sosiaali- ja terveysasemalla, Kuntoutuksen siivessä ensimmäisen kerroksen tiloissa. Huollon toimitila sijaitsee eri siivessä, 0-kerroksessa. Asiakas-, varasto-, pesu- ja toimistotilat sijaitsevat ensimmäisessä kerroksessa. Kaikki tilat ovat lukittuja.

Toimitilan riskitekijöistä tunnistetaan seuraavat: varastotilojen ahtaus ja hajanainen sekä vaikeakulkuinen sijoittelu, logistiikka tapahtuu kapeilla käytävillä, hyllyillä säilytettävien

apuvälineiden/varaosien putoamisvaara, isojen logistiikkakuormien aiheuttama hetkittäinen ahtaus, apuvälineiden pesutilan lattian liukkaus. Varasto- ja pesutilat ovat tarpeeseen nähden liian pienet.

Tilojen huoltoon ja ylläpitoon liittyvät palvelupyynnöt tehdään yksiköistä Paketti-palvelun kautta. Toimintaympäristöön liittyviä riskejä arvioidaan säännöllisesti Granite riskienhallintaohjelman avulla. Varastointiin liittyviä riskejä pyritään vähentämään aktiivisella varastonhoitamisella.

Erityishenkilöstön ja toimintakyvyn tuen vastuuyksikkö

Erityishenkilöstö työskentelee pääsääntöisesti palveluita ostavien yksiköiden vastuulla olevissa toimitiloissa. Ravitsemusterapia- ja sosiaalityöyksiköillä on osin myös omalla vastuulla olevia tiloja.

Kuntoutustutkimuspoliklinikka (PKT)

Toimitilat sijaitsevat FinnMedi5-rakennuksen viidennessä kerroksessa, tiloissa työskentelee kuntoutustutkimuspoliklinikan henkilöstöä, kuntoutusohjaajia sekä kuntoutuspäällikkö ja johtava sosiaalityöntekijä.

Asiakkaiden odotustila sijaitsee yksikön ulko-oven läheisyydessä, ulko-ovi toimii ajastetulla sähkölukolla, hätäpoistumistie on yksikön perällä. Henkilöstön pukeutumistilat (kaksi) on lukittu, taukotilan ovi on lukitsematon.

Toimintaympäristöön liittyviä riskejä arvioidaan säännöllisesti Granite riskienhallintaohjelman avulla. Toimitilan riskitekijöitä ei ole todettu.

Tilojen huoltoon ja ylläpitoon liittyvät palvelupyynnöt tehdään yksiköstä Paketti-palvelun tai kiinteistössä käytössä olevan JULMO-palvelu- ja huoltopyyntökanavan kautta.

Yksikössä toteutetaan turvallisuuskävely, sisäinen palotarkastus, tietosuoja- ja tietoturvakierro ja henkilöstö osallistuu ensiapu- ja alkusammutuskoulutuksiin Pirhan ohjeiden mukaisesti. Yksikköön on nimetty ensiapuvastaava, turvallisuus- ja rakennussuojeluyhdyshenkilö. Yksikössä on käytössä Tunstalla henkilöturvajärjestelmä ja suojelukaaviot ovat esillä. Kiinteistöön on laadittu Kiinteistö Oy Tampereen Biokatu 12 -pelastussuunnitelma, joka on saatavana verkosta ([Kiinteistö Oy Tampereen Biokatu 12 - eQ \(pelsu.fi\)](#)).

Työpaikkaselvitys tehty viimeksi 2021.

Fysiatrian vastuuyksikkö

Tays Keskussairaala

Fysiatrian poliklinikka (PFY): R-rakennus, 0-kerros

Toimitilat sijaitsevat Radius-rakennuksen 0-kerroksessa. Tila on jaettu lääkäreiden ja fysioterapeuttien 17 vastaanottohuoneeseen, viiteen toimistotilaan, odotustilaan, testitilaan, neuvottelutilaan, taukotilaan, kahteen pukuhuonutilaan sekä kolmeen varastoon. Fysiatrian poliklinikalla on oma yksi sosiaalitila, joka on koko vastuuyksikön käytössä. Kyseiset tilat ovat lukittuja, odotusaulaan johtava ovi toimii ajastetulla sähkölukolla. Toinen toimitilaan johtava ovi toimii kulkunapilla.

Tilojen huoltoon ja ylläpitoon liittyvät palvelupyynnöt tehdään yksiköistä Paketti-palvelun kautta. Toimintaympäristöön liittyviä riskejä arvioidaan säännöllisesti Granite riskienhallintaohjelman avulla. Yksikössä on käytössä säännöllinen turvallisuuskävely.

Fysiatrian poliklinikka (PFY2): Finn-Medi 2 -rakennus, 5. kerros

FM2- rakennuksessa, 5. kerroksessa olevat tilat ovat vuokrattuja. Kiinteistöpalveluiden tuottamisesta yksikköön vastaa kiinteistöpalveluiden vastuualue. Kiinteistöpalveluiden vastuualue vastaa myös vuokrattujen tilojen ylläpitopalveluiden järjestämisestä ja valvonnasta. Toimitilassa on 10 vastaanottohuonetta, odotustila käytävällä, varasto, yhteinen tauko/sosiaalitila, kaksi toimistotilaa, pieni liikuntasali ja huoltohuone ja pukutila. Kyseiset tilat ovat lukittuja, odotusaulaan johtava ovi toimii ajastetulla sähkölukolla.

Kaikkien tilojen huoltoon ja ylläpitoon liittyvät palvelupyynnöt tehdään yksiköistä Paketti-palvelun kautta. Toimintaympäristöön liittyviä riskejä arvioidaan säännöllisesti Granite riskienhallintaohjelman avulla.

Yksiköiden esihenkilöt käyvät sairaalahuollon kanssa vuosittain läpi yksikön siivous- ja puhtaanapitosuunnitelman.

Toimitiloissa tehdään sisäinen palotarkastus vähintään kahden vuoden välein sekä tila- ja toimintamuutosten jälkeen. Sisäisen palotarkastuksen järjestämisestä vastaa yksikön esihenkilöt. Tarkastuksessa käytetään Pirhan sisäisen palotarkastuksen lomaketta. Yksiköissä on esillä paloturvallisuusohje, jota päivittää turvallisuusyhdyshenkilö yhdessä esihenkilön kanssa. Yksikössä on käytössä säännöllinen turvallisuuskävely. Paloturvallisuutta taidolla -koulutus ja alkusammutusharjoitukset suoritetaan viiden vuoden välein.

Toimintaterapia (PTOI): A-rakennus, 0-kerros

Toimitilat sijaitsevat kantatalon A-rakennuksen 0-kerroksessa. Tila on jaettu toimintaterapeuttien ja fysioterapeutin kuuteen vastaanottohuoneeseen, kahteen toimistotilaan, odotustilaan, yhteiskäytössä olevaan tauko/sosiaalitilaan ja neljään varastoon. Kyseiset tilat ovat lukittuja, odotusaulaan johtava ovi toimii ajastetulla sähkölukolla.

Toimitilojen riskitekijöistä tunnistetaan ilmanvaihtoon ja äänieristykseen liittyvät ongelmat sekä vanhojen tilojen toiminnalliset haasteet.

Tilojen huoltoon ja ylläpitoon liittyvät palvelupyynnöt tehdään yksiköistä Paketti-palvelun kautta. Toimintaympäristöön liittyviä riskejä arvioidaan säännöllisesti Granite riskienhallintaohjelman avulla. Yksikössä on käytössä säännöllinen turvallisuuskävely.

Tays Hatanpää ja lähisairaalat

Fysiatrian poliklinikka (HPFY) sijaitsee Hatanpään kantasairaalassa E-rakennuksessa, 0. kerroksessa. Yksiköllä on omat tilat myös Hatanpään puistosairaalassa V0:ssa neurologisen kuntoutuksen terapeuttien käytössä. Tämän lisäksi yksiköllä on toimintaa useissa eri toimipisteissä sekä Hatanpään kampuksella että lähisairaaloissa Pirkanmaan hyvinvointialueella.

Fysiatrian poliklinikalla Hatanpään kantasairaalassa E0:ssa on 3 vastaanottohuonetta, toimisto, avokuntoutuksen kanssa yhteiskäytössä oleva sosiaalitila, kirjaamistila, toimisto, varasto sekä esihenkilöiden huone. Lisäksi E1:ssä on neuvottelu/toimistotila ja varasto. Hatanpään puistosairaalassa V0:ssa on 4 toimistotilaa, toimintaterapiakeittiö, kuntosali sekä aulan kuntosali, sosiaalitila, neuvottelutila/apulaisosastonhoitajan huone sekä 3 yksilöterapiatilaa erilaisilla teknisavusteisilla laitteilla varustettuna. Lisäksi tiloissa on kaksi varastoa ja pukuhuonetilat. Tilat ovat lukittavia ja yksikön ovi toimii ajastetulla sähkölukolla. Lisäksi käytössä on hälytysjärjestelmä lisäavun pyytämistä varten.

Lähisairaaloissa olevien työntekijöiden käytössä olevat tilat vaihtelevat uusista vasta käyttöönotetuista tiloista käyttöikänsä päässä oleviin tiloihin. Jokaisella työntekijällä on vähintään oma työpiste ja lisäksi osastoilla on kuntoilulaitteita/kuntopäättyjä tai käytössä on avokuntoutuksen kanssa yhteiskäytössä kuntosali ja terapiatiloja.

Tilojen huoltoon ja ylläpitoon liittyvät palvelupyynnöt tehdään yksiköistä Paketti-palvelun kautta. Toimintaympäristöön liittyviä riskejä arvioidaan säännöllisesti Granite riskienhallintaohjelman avulla. Tays Hatanpään omissa toimipisteissä sekä E0:ssa että V0:ssa tehdään turvallisuuskävelyt säännönmukaisesti. Muualla sijaitsevat työpisteet eivät ole Fysiatrian yksikön ns. omia tiloja, vaan työntekijän työpiste sijaitsee esim. lähisairaalaosaston tiloissa. Työntekijät on ohjattu osallistumaan työskentelyosastonsa turvallisuuskierroksille.

Neurologisen kuntoutuksen vastuuyksikkö (Kuntoutusosastot HNE1 / HNE2,

Selkäydinvammapoliklinikka, Moniammatillinen kuntoutuspoliklinikka)

Neurologisen kuntoutuksen vastuuyksikkö sijaitsee Hatanpään puistosairaalan V-rakennuksessa, HNE1 1. kerroksessa ja HNE2 2.kerroksessa. HNE1 ja HNE2 osastoilla on molemmissa 17 potilashuonetta. Huoneista yhdeksän on kahden henkilön huonetta ja kahdeksan yhden hengen huonetta. Ainoastaan yhdellä huoneella on oma wc-tila, muutoin wc-tila on kahden huoneen yhteinen. Molemmilla osastoilla on omat kansliatilat, taukotilat, lääkejakuhuoneet, huuhteluhuoneet sekä sairaalahuollon tiloja. Tämän lisäksi osastoilla on varastotiloja sekä useita toimistotiloja.

Selkäydinvammapoliklinikka sijaitsee Hatanpään puistosairaalan K-rakennuksen ensimmäisessä kerroksessa. Selkäydinvammapoliklinikalla on käytössä yksi vastaanottohuone sekä kaksi toimistohuonetta. Moniammatillinen kuntoutuspoliklinikka toimii samassa vastaanottohuoneessa, kuin selkäydinvammapoliklinikka.

V- ja K-rakennuksessa olevat tilat ovat Tampereen kaupungilta vuokrattuja tiloja. Tampereen kaupungin Tilapalvelut vastaavat vuokrattujen tilojen ylläpitopalveluiden järjestämisestä ja valvonnasta. Tilojen huoltoon ja ylläpitoon liittyvät palvelupyynnöt tehdään yksiköistä Paketti-palvelun kautta. Toimintaympäristöön liittyviä riskejä arvioidaan säännöllisesti Granite riskienhallintaohjelman avulla. Yksikössä järjestetään säännöllisesti turvallisuuskävelyjä. Tavoitteena, että henkilöstö osallistuu näihin kahden vuoden välein.

Yksiköiden esihenkilöt käyvät sairaalahuollon kanssa säännöllisesti läpi yksikön siivous- ja puhtaanapitoon liittyviä asioita. Yksikössä käytössä olevien monikäyttöisten instrumenttien ja välineiden puhdistus tapahtuu välinehuollon palveluna.

Toimitiloissa tehdään sisäinen palotarkastus vähintään kahden vuoden välein sekä tila- ja toimintamuutosten jälkeen. Sisäisen palotarkastuksen järjestämisestä vastaa yksikön esihenkilöt. Tarkastuksessa käytetään Pirhan sisäisen palotarkastuksen lomaketta. Yksiköissä on esillä paloturvallisuusohje, jota päivittää turvallisuusyhdyshenkilö yhdessä esihenkilön kanssa. Esihenkilöt järjestävät uusille työntekijöille perehdytysvaiheessa turvallisuuskävelyn. Paloturvallisuutta taidolla - koulutus ja alkusammutusharjoitukset suoritetaan viiden vuoden välein.

3.9 Lääkinnälliset laitteet, tietojärjestelmät ja teknologian käyttö

Palveluissa, hoidossa ja hoivassa tarvittavat laitteet ovat turvallisia ja henkilökunta osaa käyttää niitä. (Pirhan turvallisuuslupaus)

Vaatimukset lääkinällisten laitteiden ammattimaiselle käytölle (719/2021).

- Henkilöllä, joka käyttää lääkinällistä laitetta, on sen turvallisen käytön vaatima koulutus ja kokemus
- Laitteessa tai sen mukana on turvallisen käytön kannalta tarpeelliset merkinnät ja käyttöohjeet
- Laitetta käytetään valmistajan ilmoittaman käyttötarkoituksen ja -ohjeistuksen mukaisesti
- Laite säädetään, ylläpidetään ja huolletaan valmistajan ohjeistuksen mukaisesti ja muutoin asianmukaisesti
- Ammattimaisen käyttäjän on ilmoitettava Fimeaan ja valmistajalle/valtuutetulle edustajalle tai maahantuojalle/jakelijalle vaaratilanteista, jotka ovat johtaneet tai olisivat saattaneet johtaa potilaan, käyttäjän tai muun henkilön terveyden vaarantumiseen

Palveluysiköllä tulee olla tieto käytössään olevista, edelleen luovuttamistaan tai muutoin hallinnassa olevista sekä potilaaseen asennetuista laitteista. Palveluysiköllä tulee olla menettelytapa laitekoulutuksen toteuttamiseksi, ja osaamisen ylläpitämiseksi suhteessa palveluysikön toimintaympäristöön ja käytettyjen laitteiden ominaisuuksiin.

Lääkintätekniiikan yksikön tehtävänä on vastata lääkinällisten laitteiden elinkaaren aikaisista tukipalveluista sisältäen laitteiden ennakoivat huollot, kunnossapidon ja laitteiden poistot sekä lääkintätekniiikan asiantuntijapalvelut. Istekki Oy tuottaa lääkintätekniiikan päivittäiset huolto- ja ylläpitopalvelut.

Lääkinällisten laitteiden viankorjauksiin, huoltoihin ja tukipalveluihin liittyvissä asioissa tulee tehdä palvelupyyntö Paketin kautta laitteessa olevan tunnusnumeron avulla. Käytettäessä laitteen tunnusnumeroa pyyntö ohjautuu automaattisesti oikealle huoltoyksikölle.

Lisätietoja: [Lääkintätekniiikka – intra.pirha.fi](https://intra.pirha.fi)

Tietosuoja ja tietoturva

Tietosuoja ja tietoturva ovat osa hyvinvointialueen päivittäistä toimintaa ja jokainen henkilöstön jäsen on vastuussa omalta osaltaan näiden toteutumisesta. Hyvinvointialueen tietosuoja- ja tietoturvapoliittikan mukaan johdolla on kokonaisvastuu tietosuoja- ja tietoturvatyön johtamisesta, rekisterinpidosta sekä resursoinnista. Jokainen uusi työntekijä käy pakolliset tietosuoja- ja tietoturvaosiot läpi osana perehdytyksenä, ja koko henkilöstön on läpäistävä pakollinen peruskoulutus kahden vuoden välein.

Tietojärjestelmät

Uusille tietojärjestelmille ja sovelluksille tehdään tiettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta tietoturva-arviointi aina ennen käyttöönottoa. Tietoturva-arviointi tehdään myös järjestelmän muuttuessa oleellisesti. Tietoturva-arviointi sisältää myös tietojärjestelmän käyttöön liittyvän riskiarvion. Tietojärjestelmille tehdään riskiarviointi kolmen vuoden välein tai kun järjestelmä oleellisesti muuttuu.

Tietoturvasuunnitelma

Hyvinvointialueen on sosiaali- ja terveystieteiden järjestäjänä laatinut tietosuojaa, tietoturvaa ja tietojärjestelmien turvallista käyttöä koskevan tietoturvasuunnitelman (tähän päivämäärä). Tietoturvasuunnitelma ei ole julkinen asiakirja, mutta sen voi pyytää luettavaksi tietosuojavastaavalta tai tietoturva-vastaavalta.

tietosuojavastaava Katja Rajala

tietoturvavastaava Marko Immonen

Lisätietoja: [Tietosuoja- ja tietoturvaohjeet – intra.pirha.fi](https://intra.pirha.fi)

Miten toteutetaan palveluyksikössä?

Yksikön laitteet ja tietojärjestelmät hankitaan Istekki Oy:n ja tietohallinnon kautta. Yksikön laitteet kirjataan näiden toimesta laiterekisteriin, josta löytyy myös käyttöohjeita. Esihenkilöt seuraavat laiterekisterin ajantasaisuutta ja tekevät poistopyynnöt käytöstä poistettavista laitteista. Jokaisen työntekijän vastuulla on tehdä korjauspyyntö rikkoutuneesta laitteesta tai välittää tieto esihenkilölle. Uudet työntekijät perehdytetään yksikön laitteisiin ja uusista laitteista järjestetään tarvittaessa käyttökoulutus. Henkilökunnan kanssa käydään lääkinnällisten laiteiden osaaminen läpi vuosittaisissa kehityskeskusteluissa. Esihenkilö arvioi henkilöstön laiteosaamista ja järjestää yksikköön koulutusta. Lääkinnälliseen laitteeseen tai sen käyttöön liittyvästä vaaratapahtumasta tehdään Pirhan HaiPro- ympäristöön asiakas- ja potilasturvallisuusilmoitus. Ilmoituksen käsittelijä voi tehdä ilmoituksen perusteella sähköisen käyttäjän vaaratilanneilmoituksen Fimealle.

3.10 Lääkehoitosuunnitelma

Asiakkaan ja potilaan lääkitystiedot ovat ajan tasalla, lääkitys toteutuu suunnitellusti ja on vaikuttavaa. (Pirhan turvallisuuslupaus)

Pirkanmaan hyvinvointialueen lääkehoitosuunnitelmassa kuvataan yhteiset linjaukset lääkehoidon toteuttamisen käytäntöihin sekä palvelulinjoilla toteutettavan lääkehoidon erityispiirteet. Palvelulinjojen

lääkehoitosuunnitelmissa kuvataan palvelulinjan toimi- ja vastuualueilla toteutettava lääkehoito ja yhtenäiset toimintakäytännöt lääkitysturvallisuuden varmistamiseksi. Jokaisessa lääkehoitoa toteuttavassa yksikössä tulee lisäksi olla oma tarkentava, yksikkökohtainen lääkehoitosuunnitelma.

Yksiköiden lääkehoitosuunnitelmien laatimisessa suositellaan hyödynnettävän Turvallinen lääkehoito -oppaan mukaista Pirkanmaan hyvinvointialueen mallipohjaa. Yksikkökohtaisen lääkehoitosuunnitelman tulee olla yksityiskohtainen, jolloin se toimii lääkehoidon toteuttamisen toimintakäsikirjana ja apuna perehdytyksessä. Yksikön esihenkilö vastaa yksikön lääkehoitosuunnitelman laatimisesta ja päivittämisestä. Prosessissa tulee olla mukana kaikkien yksikössä lääkehoitoa toteuttavien ammattiryhmien edustaja sekä yksikön lääkähoidosta vastaavan lääkärin edustus. Myös osastofarmaseutin tai sairaala-apteekin asiantuntemusta on syytä hyödyntää. Yksikön lääkehoitosuunnitelman hyväksyy yksikön lääkähoidosta vastaava lääkäri. Lääkehoitosuunnitelmien tulee olla ajan tasalla. Suunnitelmat tarkastetaan ja päivitetään vuosittain.

Niissä palveluissa, joissa on useita samoin periaattein toimivia yksiköitä, voidaan laatia lisäksi palveluita koskeva yhteinen lääkehoitosuunnitelma tai sen pohja, jossa kuvataan ne periaatteet ja toimintatavat, jotka ovat yhteisiä kaikille yksiköille. Lääkehoitosuunnitelmat tulee päivittää vuosittain hyvinvointialueen lääkehoitosuunnitelman ohjeiden mukaisessa syklissä.

Pirkanmaan hyvinvointialueen lääkehoitosuunnitelma sekä jatkossa palvelulinjatasoiset lääkehoitosuunnitelmat löytyvät lääkitysturvallisuussivustolta. Sivustolta löytyy myös muita lääkähoidon toimintaohjeita.

Lisätietoja: [Pirkanmaan hyvinvointialueen lääkehoitosuunnitelma](#)

Lääkitysturvallisuussivusto intrassa: [Lääkitysturvallisuus - intra.pirha.fi](#)

Miten toteutetaan palveluyksikössä?

Kuntoutuksen ja psykososiaalisen tuen yksiköistä lääkehoitoa toteutetaan neurologisen kuntoutuksen osastoilla ja fysiatrian poliklinikalla. Yksiköissä on omat lääkehoitosuunnitelmat ja nimetyt lääkevastaavat. Uudet työntekijät perehdytetään lääkehoitosuunnitelmaan ja se on työntekijöiden saatavilla lääkehuoneessa tai yhteisellä levyasemalla.

Neurologinen kuntoutusyksikkö:

Lääkehoidosta vastaa: Apulaisylilääkäri Eerika Koskinen

Lääkehoitosuunnitelman päivityksestä vastaa: Apulaisylilääkäri Eerika Koskinen, osastonhoitajat Jaana Pihlajamäki ja Laura Kukkola

Lääkesuunnitelma päivitetty: 18.7.2023

Fysiatrian poliklinikka:

Lääkehoidosta vastaa: Ylilääkäri Timo Ruusila

Lääkehoitosuunnitelman päivityksestä vastaa: Ylilääkäri yhdessä sairaala-apteekin kanssa.

Lääkesuunnitelma päivitetty: 2/2023, tähän liittyvä asiakirjat löytyvät:

M:\TA3\Tehtavakohtaiset\PFY_Fysiatrian_poliklinikka_172\LÄÄKEHOITOSUUNNITELMA

3.11 Infektioiden torjunta

Palvelu, hoito ja hoiva toteutuvat turvallisesti, hyvinvointia ja terveyttä tukevasti, ja ilman pelkoa infektiosta.

(Pirhan asiakas- ja potilasturvallisuuspolitiikka)

Tartuntatautilaki velvoittaa sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköitä torjumaan hoitoon liittyviä infektioita sekä lääkkeille erittäin vastustuskykyisiä mikrobeja. Tartuntatautilain mukaan jokaisen toimintayksikön ja sen johtajan on huolehdittava tartunnan torjunnasta, potilaiden, asiakkaiden ja henkilökunnan tarkoituksenmukaisesta suojauksesta ja sijoittamisesta sekä mikrobilääkkeiden asianmukaisesta käytöstä.

Lisätietoja: [Infektioiden torjunnan omavalvonta sote-yksiköissä – intra.pirha.fi](https://intra.pirha.fi)

Miten toteutetaan palveluyksikössä?

Infektioiden torjunnassa yksiköt noudattavat Pirkanmaan hyvinvointialueen infektioyksikön laatimia ohjeita ja hygieniayksikköä / hygieniahoitajaa konsultoidaan tarvittaessa. [Infektio-ohjeet ja tiedotteet - intra.pirha.fi](https://intra.pirha.fi)

Jokaisessa vastuuyksiköissä on nimetty hygieniayhdyshenkilö. Hän osallistuu uusien työntekijöiden perehdyttämiseen, seuraa hygieniakäytäntöjen toteutumista ja tuo tietoa uusista tai päivitetyistä ohjeista. Hygieniayhdyshenkilö suunnittelee ja toteuttaa yksikön hygieniakäytäntöjä yhdessä esihenkilön ja työntekijöiden kanssa. He myös suorittavat käsihygienian katsastuksia käsihygieniaohjeen mukaisesti. Neurologisen kuntoutuksen yksikössä on käytössä myös SAI sairaalainfektioiden seurantajärjestelmä.

Esihenkilö vastaa siitä, että uudet työntekijät perehdytetään hygieniakäytäntöihin. Hoitohenkilökunta suorittaa infektioiden torjunnan verkkokurssin viiden vuoden välein. Pirhan Tabu-raporteista seurataan yksiköiden käsihuuhteen ja suojakäsineiden kulutussa sekä hoitoon liittyviä infektioita. Tarvittaessa suunnitellaan ja toteutetaan toimia seurannan pohjalta.

3.12 Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja

Kaikki palvelussa, hoidossa ja hoivassa tarvittava tieto on ajan tasalla ja käytettävissä, eikä se joudu väärin käsiin. (Pirhan turvallisuuslupaus)

Tietosuoja on perusoikeus, joka turvaa rekisteröidyn (henkilön, jonka tietoja käsitellään) oikeuksien ja vapauksien toteutumisen henkilötietojen käsittelyssä. Henkilötietojen käsittelyn on aina perustuttava lakiin. Henkilötietojen käsittelyn on oltava asianmukaista ja tapahduttava aina tiettyä tarkoitusta varten joko asianomaisen henkilön suostumuksella tai muulla laissa säädetyllä perusteella.

Tietosuojavastaava Katja Rajala

Lisätietoja: Tietosuoja- ja tietoturvaohjeet – intra.pirha.fi

Miten toteutetaan palveluyksikössä?

Yksiköissä noudatetaan Pirkanmaan hyvinvointialueen tietosuoja- ja tietoturvaohjeita. Potilaan informointi henkilötietojen käsittelystä ja suostumusten pyytäminen tapahtuu tämän ohjeen mukaisesti. Potilaat löytävät lisätietoa henkilötietojen käsittelystä ja tietosuojaselosteet Pirhan verkkosivuilta: [Tietosuoja - pirha.fi](http://Tietosuoja-pirha.fi).

Vastuualueelle on nimetty tietoturvan ja tietosuojan yhteyshenkilö. Kaikissa palveluyksiköissä toteutetaan vuosittain tietoturva- ja tietosuojakierto.

Työntekijät allekirjoittavat työsopimuksen sisällyttämän vaitiolositoumuksen sekä tietoturvasitoumuksen atk-käyttäjätunnusten antamisen yhteydessä ja esihenkilö selventää sitoumusten merkityksen. Henkilöstö suorittaa perehdytysvaiheessa ja uusii kahden vuoden välein pakollisen tietosuojan ja tietoturvan verkkokurssin. Jokainen yksikön työntekijä on velvollinen huolehtimaan tietosuojan toteutumisesta. HaiPro -järjestelmään tehdään ilmoitukset tietosuojaa- tai tietoturvaa vaarantaneista tapahtumista ja läheltä piti -tilanteista. Mikäli työntekijä havaitsee tai hänen tietoonsa tulee henkilötietojen tietoturvaloukkaus ilmoittaa hän siitä välittömästi esihenkilölle ja tekee HaiPro-ilmoituksen. Työntekijä tai esihenkilö ilmoittaa asiasta tietosuojavaltuutetulle. Esihenkilö ilmoittaa tapahtumasta henkilölle, jota tietoturvaloukkaus koskee.

3.13 Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen

Pirkanmaan hyvinvointialueella vahvistetaan asiakaslähtöisyyttä ja osallistumista eri toimenpiteiden avulla. Käytössä olevia palautteen keräämisen tapoja:

- Suoraa palautetta voi antaa sähköisesti, pirha.fi/palaute - sivuston kautta
- Kirjallisesti, palautekortilla
- Kokemusasiantuntijoiden haastattelu
- Palvelukokemusmittari, käytössä Tays -sairaaloissa
- NPS-asiakaskokemuskyselyt
- Kohdennetut asiakaskokemuskyselyt ja haastattelut
- Asiakasraadit
- Kansalliset asiakaskokemuskyselyt, THL:n ”Kerro palvelustasi” - kysely tehdään joka toinen vuosi. Lakisääteisen seurannan piirissä ovat palvelua säännöllisesti ja pitkäaikaisesti saavat iäkkäät asiakkaat kotihoidossa ja ympärivuorokautisessa asumisessa
- Hoitotyösensitiiviset potilaspalautteet (Tays ja lähisairaalat), palautetietoa kerätään potilailta neljä kertaa vuodessa yhden viikon otannoilla

Lisätietoa osallisuudesta ja vaikuttamisesta on julkisilla sivuilla:

<https://www.pirha.fi/asiakkaalle/osallistu-ja-vaikuta>

Suorat palautteet käsitellään viimeistään 12 vuorokauden kuluttua niiden saapumisesta. Mikäli asiakas on jättänyt yhteystietonsa, asiakkaalle vastataan. Saatua asiakaskokemustietoa hyödynnetään käytännössä ja osana kaikkea päätöksentekoa sekä kehittämistä.

Miten toteutetaan palveluyksikössä?

Yksiköissä kerätään potilailta asiakaspalautetta NPS-kyselyllä, joka välitetään potilaille tekstiviestillä hoitajakson tai -käynnin jälkeen. Toimialueen kehittämistä vastaavat koostavat yksiköihin raportin palautteista 2-4 kertaa vuodessa. Lisäksi toimipisteissä on palautelaatikot kirjalliselle palautteelle. Palautteen antaminen yksiköihin on myös mahdollista Pirhan ulkoisten sivujen kautta. Hoitosensitiivistä palautetta kerätään osastoilla neljä kertaa vuodessa.

Yksiköiden esihenkilöt vastaavat palautteiden käsittelyssä ja kehittämistoimista yhdessä vastuulääkärin kanssa. Palautteita käydään säännöllisesti läpi yksiköiden palaverissa ja suunnitellaan kehittämistoimenpiteitä palautteiden pohjalta. Vastuualuejohtaja ja ylihoitaja seuraavat myös yksiköiden NPS-raportteja ja osallistuvat tarvittaessa kehittämistoimien suunnitteluun.

4 Omavalvonnan riskien hallinta

4.1 Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen

Toiminnallisten riskien hallinta tukee johtamista ja on olennainen osa toiminnan kehittämistä. Tavoitteena on tunnistaa ennakoiden toimintaan liittyvät vaarat ja altistavat tekijät sekä arvioida niiden vaikutusta, ja tukea päätöksentekoa. Menettelytapaan sisältyy vakiintuneen toiminnan sekä toiminnan muutosten riskien arviointi ja hallinta, riskien merkittävyyden arviointi ja niiden toistumisen estäminen. Toiminnallisten riskien vastuuhenkilöt ja riskien hyväksyntäkriteerit kirjataan palveluntuottajien omavalvontasuunnitelmiin. (Pirhan asiakas- ja potilasturvallisuuspolitiikka)

Henkilökunta hyödyntää näyttöön perustuvia toimintamalleja asiakkaaseen ja potilaaseen kohdistuvien riskien tunnistamiseksi ja haittojen ehkäisemiseksi. (Pirhan turvallisuuslupaus)

Turvallisuuskulttuuri luo perustan organisaation riskienhallinnalle. Turvallisuuskulttuuri muodostuu toimintakulttuurin sekä johdon ja henkilöstön arvojen, asenteiden, kokemusten ja näkemysten perusteella. Tavoitteena on tiimityön vahvistaminen ja organisaation jäsenten yhteistyön tehostaminen. Sosiaali- ja terveydenhuollossa turvallisuuskulttuuri on yksilöiden ja yhteisön yhteinen arvoihin perustuva tapa toimia aina siten, että varmistetaan asiakkaiden ja potilaiden saaman palvelun, hoivan ja hoidon turvallisuus. Jokaisen työntekijän tulee ottaa vastuu, arvioida tilanteita ja työtään asiakkaaseen ja potilaaseen kohdistuvien riskien kannalta ja kehittää toimintaa jatkuvasti turvallisemmaksi.

Lisätietoja: [Riskienhallinta – intra.pirha.fi](https://intra.pirha.fi)

Miten toteutetaan palveluyksikössä?

Työturvallisuusriskien arviointi tapahtuu Granite riskienhallintaohjelman avulla. Esihenkilöiden ja johdon vastuulla on huolehtia työturvallisuusriskien selvittämisestä ja tunnistamisesta. Tunnistetut vaara- ja haittatekijät pyritään poistamaan mahdollisuuksien mukaan. Arviointi tehdään moniammatillisesti jokaisessa työyksikössä ja se päivitetään kaksi kertaa vuodessa ja aina tilanteiden muuttuessa. Vastuualuejohtaja ja ylihoitaja seuraavat yksiköiden työturvallisuusriskejä ja osallistuvat toimenpiteiden suunnitteluun tarpeen mukaan. Työntekijöiden velvollisuus on noudattaa annettuja ohjeita ja ilmoittaa kaikista havaitsemistaan epäkohdista esihenkilöille.

Työterveyshuolto tekee yksiköihin työpaikkaselvitykset viiden vuoden välein. Tässä yhteydessä käydään läpi myös työturvallisuusriskien arvioinnit.

Potilaaseen kohdistuvien riskien tunnistamiseksi ja haittojen ehkäisemiseksi on kuntoutusosastoilla hoitotyössä käytössä kaatumisriskin, painehaavariskin ja vajaaravitsemusriskin arvioinnin toimintamallit.

Erityis- ja terapiahenkilöstön osalta työn riskien arviointi tehdään pääosin sen yksikön Granite kokonaisuudessa, johon ammattilaisen työn tekeminen kohdistuu. Sosiaalityön ja ravitsemusterapeuttien osalta on ammattiryhmäkohtainen riskien arviointi.

4.2 Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely

Jokaisen työntekijän perustehtävään sisältyy periaate: havainnoi turvallisuuteen liittyviä tapahtumia, ilmoita niistä ja vaikuta turvallisuuteen osallistumalla korjaavien toimien suunnitteluun ja toteutukseen.

Vaaratapahtumat ja asiakaspalautteet käsitellään viipymättä. Esihenkilöt vastaavat, että tarvittavat korjaavat ja ehkäisevät toimet suunnitellaan ja toteutetaan tapahtumien toistumisen estämiseksi, ja että toimien vaikutuksia seurataan. Vakavien vaaratapahtumien tutkintaan on menettelytapa, riittävät voimavarat ja osaaminen.

(Pirhan asiakas- ja potilasturvallisuuspolitiikka)

Sote-valvontalain 29 § velvoittaa hyvinvointialueen henkilöstöön kuuluvan tai vastaavissa tehtävissä toimeksiantosuhteessa tai alihankkijana toimivan henkilön ilmoittamaan viipymättä palveluyksikön vastuuhenkilölle tai muulle toiminnan valvonnasta vastaavalle henkilölle, jos hän tehtävissään huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan tai potilaan sosiaali- tai terveydenhuollon toteuttamisessa taikka muun lainvastaisuuden.

Hyvinvointialueella on käytössä järjestelmä (HaiPro), johon työntekijä ilmoittaa asiakas- ja potilasturvallisuuteen liittyvät vaaratapahtumat, epäkohdat tai epäkohdan uhat sekä työturvallisuuteen, toimintaympäristöön, tietosuojaan ja tietoturvaan liittyvät havainnot ja tapahtumat.

Palveluyksikön esihenkilöt vastaavat ilmoitusten käsittelystä, tarvittavien korjaavien ja ehkäisevien toimien suunnittelusta ja toteutuksesta tapahtumien toistumisen estämiseksi. Esihenkilö voi käyttää tapahtumien selvittämisessä palveluyksikön turvallisuusasiantuntijoita (esimerkiksi lääkevastaavat),

mutta esihenkilö päättää toimenpiteistä. Esihenkilöiden tulee käsitellä tapahtumia *säännöllisesti* yhdessä henkilöstön kanssa. Esihenkilö vastaa suunnitelmien ja toteutettujen toimien kirjaamisesta ja seuraa toteutettujen toimien vaikutuksia.

Palveluyksikön tulee kuvata, miten edellä mainitut tehtävät toteutetaan, ja määritellä tavoiteajat ilmoitusten käsittelylle (aloituksesta loppuun saattamiseen) sekä yhteiselle käsittelylle henkilöstön kanssa (esimerkiksi osastokokoukset). Kuvauksen tulee sisältää, miten vakavaan tapahtumaan osallisille työntekijöille järjestetään tarvittaessa tukea (jälkipuinti, Second Victim -menettely) ja miten asiakkaalle, potilaalle tai läheisille viestitään tapahtuneesta.

Asiakkaan tai potilaan palveluun, hoivaan tai hoitoon liittyvien vakavien vaaratapahtumien tutkintaan on menettelytapa (ohje valmisteilla).

Palveluyksiköiden käyttöön on laadittu menettelytapa vaaratapahtuman perusteelliseen tarkasteluun (valmisteilla).

Lisätietoja: [Vaaratapahtumat ja epäkohtailmoitukset – intra.pirha.fi](https://intra.pirha.fi)

Miten toteutetaan palveluyksikössä?

Henkilöstö ilmoittaa turvallisuuteen liittyvät vaaratapahtumat ja epäkohdat HaiPro-järjestelmään. Esihenkilö vastaa ilmoitusten käsittelystä, korjaavien toimenpiteiden suunnittelusta ja toteutuksesta. Ilmoitukset käsitellään viipymättä. Esihenkilö voi kääntää ilmoituksen käsittelyn vastuualuejohtajalle ja ylihoitajalle, kun sen käsittelyyn tarvitaan tukea. HaiPro-ilmoituksia käsitellään yksikön kokouksissa.

Esihenkilö tai johto järjestävät tarvittaessa äkillisten, traumaattisten ja normaalista poikkeavien tilanteiden käsittelyä varten jälkipuintitilaisuuden tilanteessa olleelle henkilöstölle Pirkanmaan hyvinvointialueen jälkipuinnin ohjeistuksen mukaisesti. [Jälkipuinti - intra.pirha.fi](https://intra.pirha.fi)

Potilasta informoi ensisijaisesti potilaan hoidosta tapahtumahetkellä vastuussa ollut henkilö. Esimies varmistaa HaiPron käsittelyn yhteydessä, että potilas on informoitu asianmukaisesti. Vakavissa vaaratapahtumissa toimitaan erillisen Pirhan ohjeen mukaisesti.

4.3 Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen

Miten toteutetaan palveluyksikössä?

Riskien hallinnan seuranta tapahtuu yksikön, vastuualuejohdon ja toimialuejohdon tasoilla. Vastuualuejohto käsittelee riskienhallinnan tilanteen sekä vaara- ja haittatapahtumien raportteja ohjausryhmässä kaksi kertaa vuodessa. Riskien hallinnan tilannetta seurataan vuosittain myös toimialueen joutoryhmässä.

Pirhan Tabu-raporteista seurataan hoidollisten yksiköiden käsihuhteen ja suojakäsineiden kulutussa sekä hoitoon liittyviä infektioita.

4.4 Ostopalvelut ja alihankinta

Sopimuksen kautta hankittavan palvelun laadun tulee vastata omana toimintana tuotetun palvelun laatua. Mikäli puutteita havaitaan, varmistetaan potilas- / asiakasturvallisuus ja puutteet dokumentoidaan. Viipymättä otetaan yhteyttä yksikön esihenkilöön ja käynnistetään vuoropuhelu sopimusosapuolen kanssa laatuerojen korjaamiseksi.

Miten toteutetaan palveluyksikössä?

Lääkinnällisen kuntoutuksen kuntoutuspalveluiden hankinnassa kuntoutuspalvelua tuottavilla yrityksillä on oltava Valviran velvoittama omavalvontasuunnitelma. Palvelusetelissäntökirjaan on kirjattu, että hankittavan palvelun laadun tulee vastata omana toimintana toteutetun palvelun laatua. Sääntökirjassa veloitetaan palveluntuottajia raportoimaan palvelussa tapahtuneet virheet, hoitoa koskevat muistutukset, kantelut ja hoitovahinkoilmoitukset sekä niiden ratkaisut. Lisäksi palveluntuottajan on informoitava tarjoamansa palvelun laadun valvonnasta, potilasturvallisuudesta ja tietoturvasta. Raportointivelvollisuus on jaoteltu viivytyksettä, kuukausittain tai vuosittain toteutettaviin. Hyvinvointialueella on oikeus pyytää palveluntuottajia välittämään raportit ja selvitykset osoittamallaan tavalla, vastuuhenkilönä hyvinvointialueen Taysin kuntoutuspäällikkö. Lääkinnällisen kuntoutuksen koordinaatio kuuluu KUPS vastuualueelle, hankinnat on budjetoitu Pirha avopalvelulinjan kuntoutuksen vastuualueelle.

Ravitsemusterapian ostopalvelusopimuksessa veloitetaan palveluntuottaja toimimaan vaadittavien käytäntöjen ja ohjeiden mukaisesti.

4.5 Valmius- ja jatkuvuudenhallinta

Miten toteutetaan palveluyksikössä?

Pirkanmaan hyvinvointialueella on valmiussuunnitelma, jossa kuvataan yleisellä tasolla hyvinvointialueen resursseja ja varautumisen menettelyitä. Suuronnettomuustilanteessa noudatetaan Tays keskussairaalan suuronnettomuussuunnitelmaa. Näiden lisäksi toimialueella ja yksiköissä on omat varautumisen suunnitelmat keskeisten uhkien osalta. Toimintakaaviot on luotu sähkö-, vesi-, tietoliikenne katkosten ja laajamittaisen henkilöstöpoistuman varalta sekä akuutin evakuoinnin tilanteeseen. Henkilöstön hälyttämiseen on oma toimintakaavionsa. Toimialueen johto vastaa toimialueen ohjeiden päivittämisestä. Yksiköiden ohjeiden päivityksestä ja henkilöstön perehdytyksestä vastaa yksikön esihenkilöt. Ohjeiden päivitys tapahtuu yhdessä turvallisuusyhdyshenkilöiden kanssa.

5 Omavalvontasuunnitelman toimeenpano, julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen

5.1 Toimeenpano

Omavalvontasuunnitelma jaetaan kaikille toimintayksiköiden työntekijöille sähköisesti ja käsitellään osastokokouksissa vuosittain.

5.2 Julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen

Omavalvontasuunnitelman julkisuus

Omavalvontasuunnitelmat ovat yksiköiden toiminnan luonteeseen soveltuvalla tavalla asiakkaiden / potilaiden, omaisten ja omavalvonnasta kiinnostuneiden saatavilla ja ne julkaistaan hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Palveluyksiköiden omavalvontasuunnitelmat julkaistaan Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivuilla ja ne ovat nähtävinä yksiköissä ilmoitustauluilla.

Omavalvontasuunnitelman toteutumisen seuranta

Palvelualueen / yksikön vastuuhenkilöt ja henkilökunta seuraavat omavalvontasuunnitelmassa kuvattun toiminnan toteutumista jatkuvasti. Jos toiminnassa havaitaan puutteellisuuksia, yksikkö tekee korjaavat toimenpiteet asian kuntoon saattamiseksi.

Toiminnan laadun mittareista, seurannasta, julkaisusta kappaleessa 3.1

Omavalvontasuunnitelman päivitys

Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontasuunnitelman pohja päivitetään omavalvonta- ja laatuasi-
antuntijaverkoston toimesta, kun hyvinvointialuetasoisessa sisällössä tapahtuu olennaisia muutoksia. Pohja tarkistetaan laatu ja omavalvonta -asiantuntijaverkoston toimesta vuosittain.

Palvelualueen / yksikön omavalvontasuunnitelman päivityksestä vastaa yksikön vastuuhenkilö. Omavalvontasuunnitelma päivitetään, kun toiminnassa tai ohjeistuksissa tehdään muutoksia tai kehittämistoimenpiteitä esimerkiksi havaittujen epäkohtien, kehitettyjen omavalvonnan toimintamallien tai palautteiden perusteella. Omavalvontasuunnitelma tarkistetaan ja päivitetään palveluyksikössä vähintään kerran vuodessa.

6 Omavalvontasuunnitelman hyväksyntä

Omavalvontasuunnitelman allekirjoittaa palveluyksikön vastuhenkilö/-t.

Omavalvontasuunnitelman hyväksyy toimialuejohtaja.

Omavalvontasuunnitelma päivitetty, paikka ja päiväys Tampere 4.9.2024
Palveluyksikön vastuhenkilö Markku Kankaanpää ja Saara Kotakorpi
Toimialuejohtaja Hyväksytty 4.9.2024 Heli Leppikangas taj

Seuraa meitä somessa.